

věznice
praha - nové butovice

věznice

praha - nové butovice

vít podráský

diplomní projekt

1+xx / ateliér romana kouckého a edity lisečové

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE	
FAKULTA ARCHITEKTURY	
AUTOR, DIPLOMANT: Vít Podráský AR 2010/2011, LS NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE: Věznice (ČJ) (AJ) JAZYK PRÁCE: ČESKÝ	
Vedoucí práce:	Doc. Ing. arch. Roman Koucký Ústav: 15118 Ústav nauky o budovách
Oponent práce:	
Klíčová slova (česká):	Věznice
Anotace (česká):	Architektonicko-urbanistické řešení nové věznice v Praze. Téma reaguje na současné trendy ve vězeňství – snahy o odtabuizování výkonu trestu ve společnosti. Prověřuje možnosti umístění objektu v rámci městského prostředí.
Anotace (anglická):	Architectural and urban solutions for the new prison in Prague. The topic responds to current trends in the prison system - efforts of a new view on imprisonment in society. The building examines the possibility of placing an object within the urban environment.

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

(Celý text metodického pokynu je na www.FA.studium/ke-stazeni)

V Praze dne 20. května 2011

podpis

obsah

úvod

analýza

01/ historie

02/ současné české vězeňství

03/ typologie

04/ tendence v zahraničí

05/ urbanismus

06/ lokalita

07/ koncept

návrh

01/ komplex

02/ správa & meeting rooms

03/ public space

04/ dům

05/ cela

zdroje

poděkování

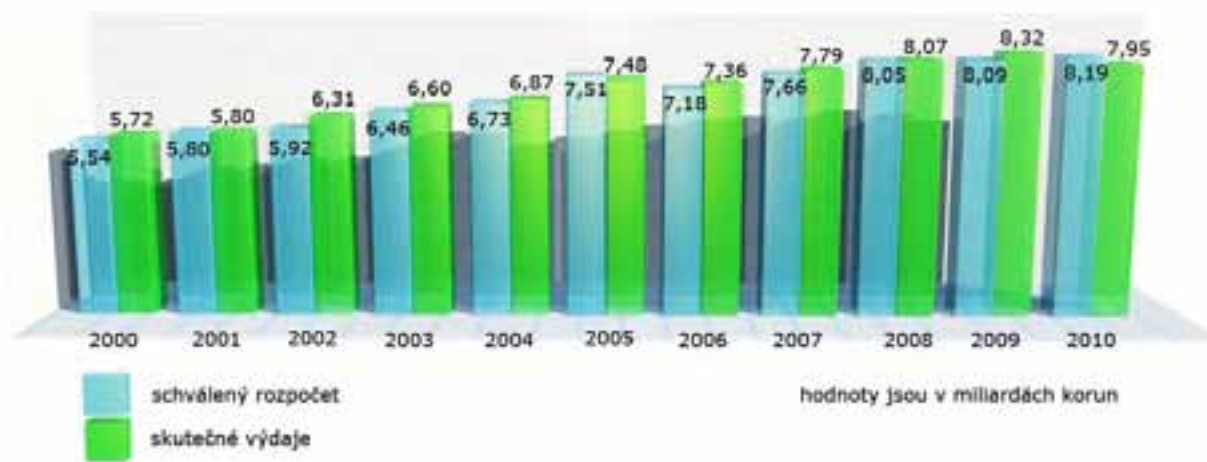
úvod

Téma vězeňství je bezesporu nelichotivé, nepopulární a do jisté míry i kontroverzní. Většinou společností je chápáno jako nutné zlo a zcela přirozeně stojí v pozadí jejího zájmu. Není čemu se divit, vždyť kdo by se přece chtěl zabývat jedinci, kteří porušují základní pravidla, zaměstnávají tím spoustu lidí a navíc jejich pobyt ve vězení stojí nemalé peníze?

Na druhou stranu je třeba zmínit, že vězeňství společnost potřebuje jako nástroj pro ochranu většiny před prohřešky jednotlivců. Je její povinnou výbavou, se kterou musí umět zacházet. Vše ovšem závisí na konkrétním přístupu. Podobně jako každá jiná oblast i vězeňství (možná jen se zvláštním důrazem) vyžaduje komplexní pohled. Tím ovšem nechci říci, že by se mu měla věnovat přehnaná pozornost. Společnost má jistě plno ušlechtlejších témat, kterými by se měla aktuálně zabývat. Jde spíše o nalezení určité rovnováhy mezi mnohdy protichůdnými sociologickými, psychologickými a ekonomickými aspekty.

Hlavní argumentem pro výběr tématu je současný stav českého vězeňství - věznice praskají ve švech, systém je náročný na počty zaměstnanců a je značně nákladný. Ročně spolkně miliardy korun.

V první moment investice do zbrusu nové věznice tedy příliš nedává smysl – jsou to přece jen další prostředky investované do nenasytného systému. To ovšem nemusí být úplně pravda. Nový objekt s sebou přinese mj. novou typologii umožňující aplikovat nejnovější penologické poznatky, které se snaží instituci vězení zefektivnit, ať se jedná o provozní náklady, nároky na personál nebo režim vězňů. Jedná se o investici do budoucna, která může přinést úsporu prostředků, jenž mohou být následně využity na jiné účely.

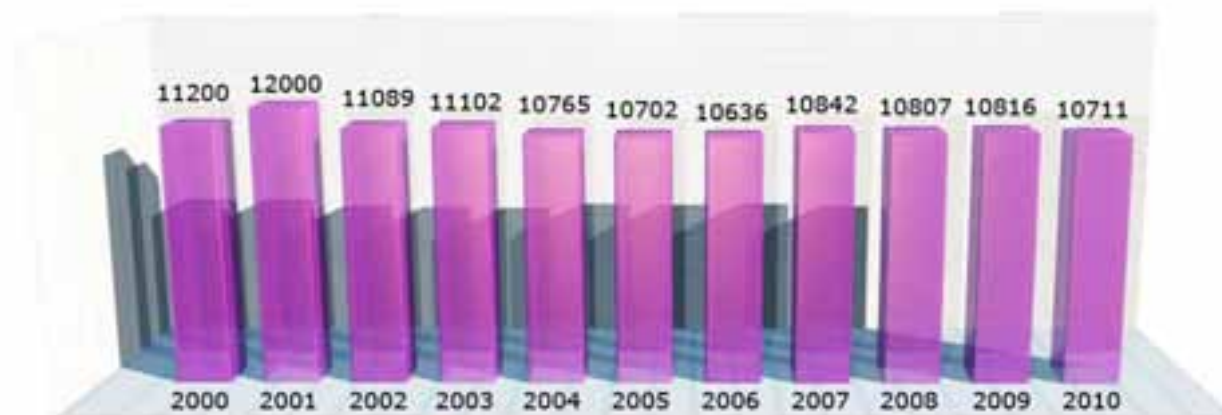

Vývoj rozpočtu v letech 2000 - 2010

Poslední aktualizace: 6.5.2011

	kapacita	skutečnost	naplněnost
výkon vazby	2 488	2 591	104,14%
výkon trestu	17 736	20 457	115,34%
detence	48	11	22,92%
celkem	20 272	23 059	113,75%

Ubytovací kapacity

Vývoj počtu zaměstnanců v letech 2000 - 2010

analýza

01/ historie

Instituce vězení tak, jak ji známe dnes, tedy objekt, který slouží k výkonu trestu odnětí svobody na určitou dobu, má poměrně nedlouhou historii. Její vznik souvisí s humanizací a osvícenstvím v 18. století, kdy začal být prosazován názor, že vězňův život má být chráněn. Do té doby (starověk, středověk) bylo uvržení do žaláře často jen dočasným místem „pobytu“ před výkonem samotného trestu – nejčastěji trestu smrti.

starověk – nezná instituci vězení > existuje pouze nucená izolace jedince, používá trest smrti, fyzické tresty nebo vyhnanství, výkon trestů probíhá veřejně jako varování pro ostatní (odstrašující efekt)

středověk – přetrvává trend ze starověku > hladomorny, šatlavy, kopky - převážně jen místem dočasného pobytu před výkonem trestu smrti
nejbrutálnější fyzické tresty (dodnes některé z nich vyznává islám) - mučení, nelidské podmínky v žalářích

17. a 18. století – vliv osvícenství > život vězňů má být chráněn

v českých zemích – Marie Terezie (1740 – 1780) > nový trestní kodex (1776) > omezení hrdelních trestů, zakázáno mučení

Josef II. (1780 – 1790) – zrušení trestu smrti (1781) > náhrada - doživotní trest (pevnosti Špilberk, Graz)

1823 – první státní trestnice v Praze > první snahy o základní diferenciaci vězňů (muži, ženy, mladiství, narušení od nenarušených, ...)

1852 – zestátnění vězeňství > vznik prvních současných věznic - nejprve přestavby nevyužívaných objektů - Mírov (středověký hrad), Valdice (zrušený klášter)

2. pol. 19. stol. – vznik dalších věznic > již novostavby (Bory, Pankrác), trestnice pro mladistvé, první snahy o mravní převýchovu vězňů

období první republiky – základy současného systému vězeňství > diferenciaci vězňů dle závažnosti trestného činu, postupné zmírňování vězeňského režimu

zneužití instituce vězení totalitními režimy

nacismus - koncentrační tábory

komunismus – pracovní tábory, političtí vězni (procesy v 50. letech – Milada Horáková)

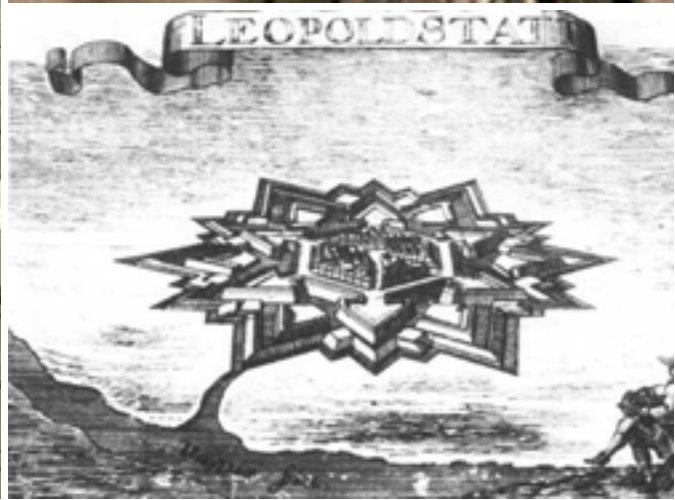
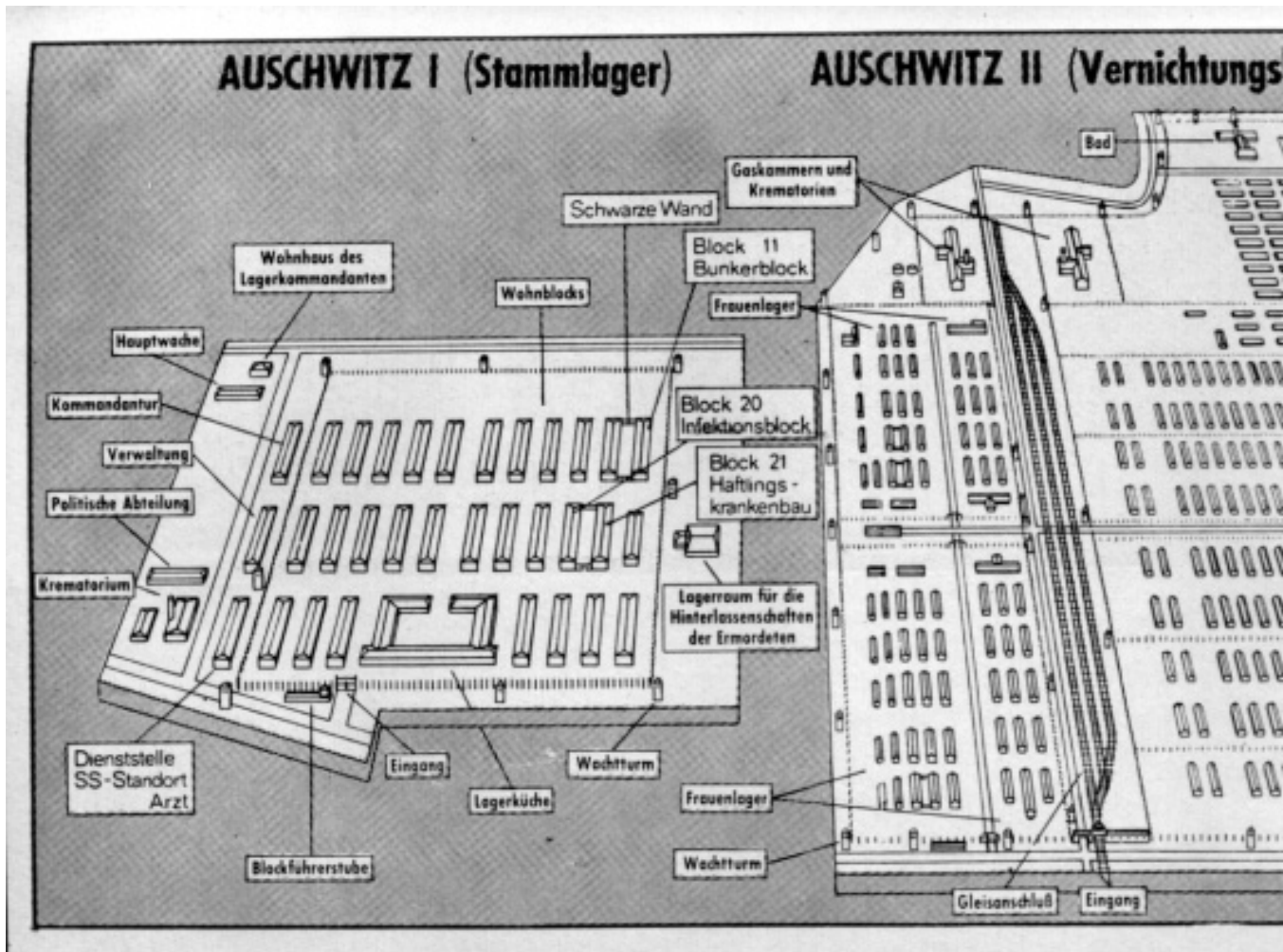
1965 – přijat nový „osvícený“ zákon o výkonu trestu odnětí svobody, který respektoval usnesení OSN > znamenal přelom – psychologický a sociologický pohled na problematiku, přinesl také kvalifikovanější personál do věznic

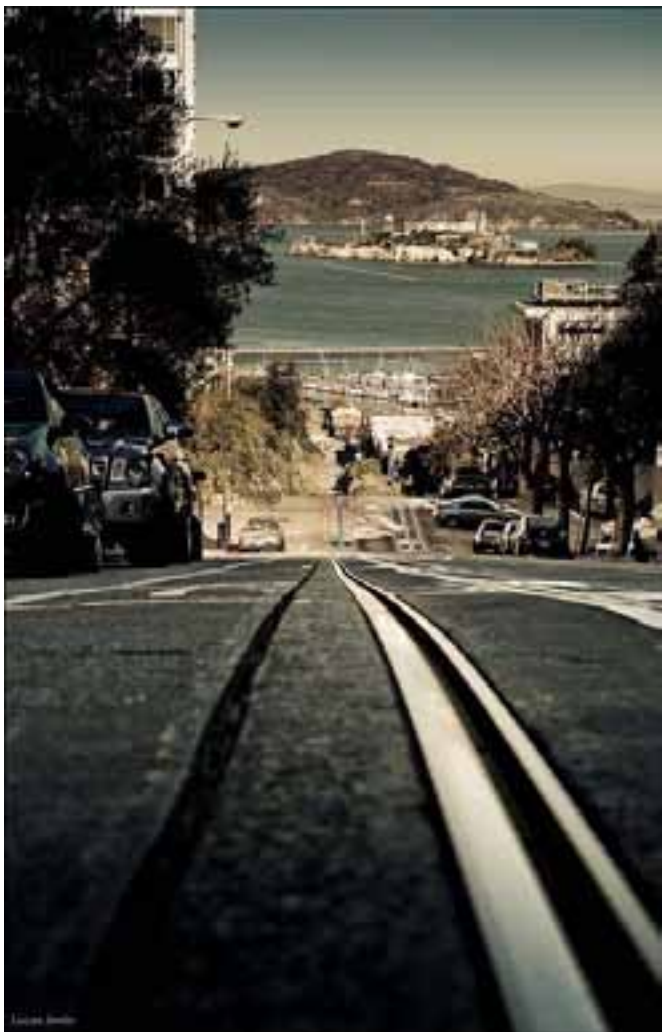
úpadek vězeňství po roce 1968 po vpádu vojsk Varšavské smlouvy > perzekuce zastánců lidských práv – Charta 77 > noví političtí vězni, namísto pedagogicko-psychologických zásad vyžadováno prvků vojenské kázně u odsouzených i obviněných

po roce 1989 – hromadná amnestie (diskutabilní) a výrazná humanizace výkonu trestu (v mnohých ohledech přílišná) > následky - vzpoury (Leopoldov), útěky (Kajíněk)

pol. 90. let – reforma vězeňského systému > zřízena Vězeňská služba (1992), koncepce vězeňství založená na diferenciaci odsouzených podle penitenciárních kategorií (speciální péče o vězně ve věznicích)

02/ současnost

V českém vězeňství je podobná situace jako v okolních státech. Věznice jsou přeplněné a Úloha věznice je trojí – prevence, náprava, resocializace. Systém vězeňství v ČR představuje 35 věznic čtyř kategorií (viz vpravo).

V současné době je snaha uplatňovat individuální přístup k jednotlivým vězňům prostřednictvím pracovních, vzdělávacích, výchovných a zájmových aktivit. Cílem je lépe předcházet recidivě, která je dlouhodobým problémem zatěžujícím systémem vězeňství.

Podle způsobu vnějšího členění, zajištění bezpečnosti a vnitřního režimu se v ČR věznice člení do čtyř základních typů:

A/ věznice s dohledem

Zde vykonávají trest osoby, které byly odsouzeny za trestný čin spáchaný z nedbalosti a které dosud nebyly ve výkonu trestu odnětí svobody pro úmyslný trestný čin. Odsouzení se ve věznici mohou pohybovat bez omezení, většinou pracují na pracovištích mimo věznici, kde dohled nad jejich činností provádí vychovatel nejméně jednou týdně, v mimopracovní době jim ředitel může povolit volný pohyb mimo věznici k účasti na kulturních a sportovních akcích a bohoslužbách.

B/ věznice s dozorem

Zde jsou zařazeny osoby, které byly odsouzeny za trestný čin spáchaný z nedbalosti, a které již byly ve výkonu trestu odnětí svobody pro úmyslný trestný čin, a dále osoby, kterým byl za úmyslný trestný čin uložen trest odnětí svobody nepřevyšující dva roky a které dosud nebyly ve výkonu trestu pro úmyslný trestný čin, Odsouzení se v prostorách věznice pohybují organizovaně pod dohledem Vězeňské služby, ředitel může odsouzeným, u nichž lze předpokládat, že toho nezneužijí, povolit volný pohyb uvnitř věznice, odsouzení pracují zpravidla na nestřežených pracovištích mimo věznici, kde nad nimi vykonává dohled určený zaměstnanec Vězeňské služby nejméně jedenkrát za hodinu, odsouzeným, u nichž je předpoklad, že toho nezneužijí, ředitel může povolit volný pohyb mimo věznici při plnění pracovních úkolů.

C/ věznice s ostrahou

Zde vykonávají trest osoby odsouzené pro úmyslný trestný čin, u nichž nejsou splněny podmínky pro zařazení do jiného typu věznice. V prostorách věznice se odsouzení pohybují organizovaně pod dohledem zaměstnance Vězeňské služby, volný pohyb po věznici může ředitel povolit jen výjimečně, odsouzení pracují zpravidla na pracovištích uvnitř věznice, nebo na střežených pracovištích mimo věznici, u odsouzených, u nichž je předpoklad, že toho nezneužijí, lze povolit zaměstnání na nestřeženém pracovišti mimo věznici, dohled nad pracovní činností odsouzených se provádí nejméně jedenkrát za 45 minut.

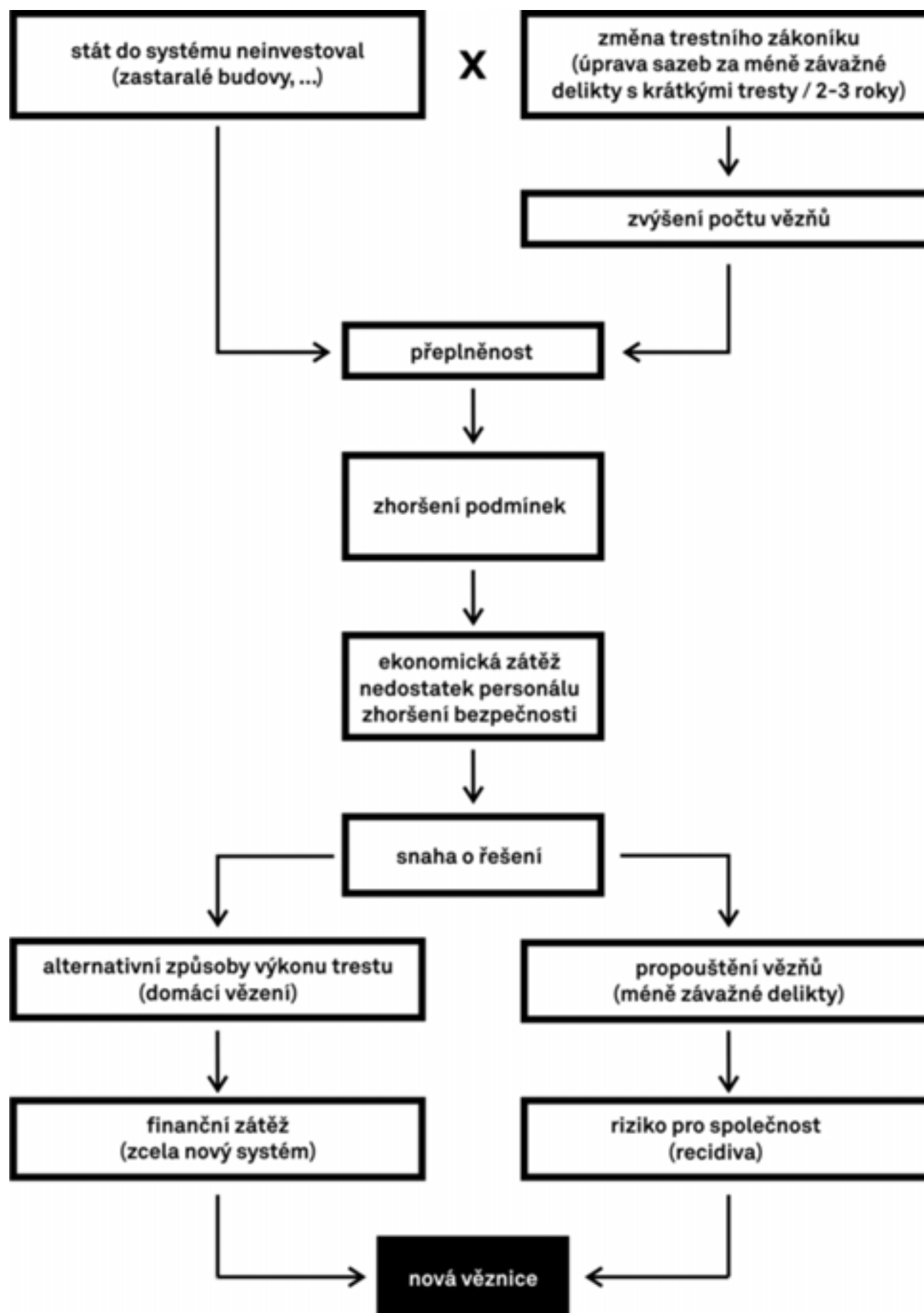
D/ věznice se zvýšenou ostrahou

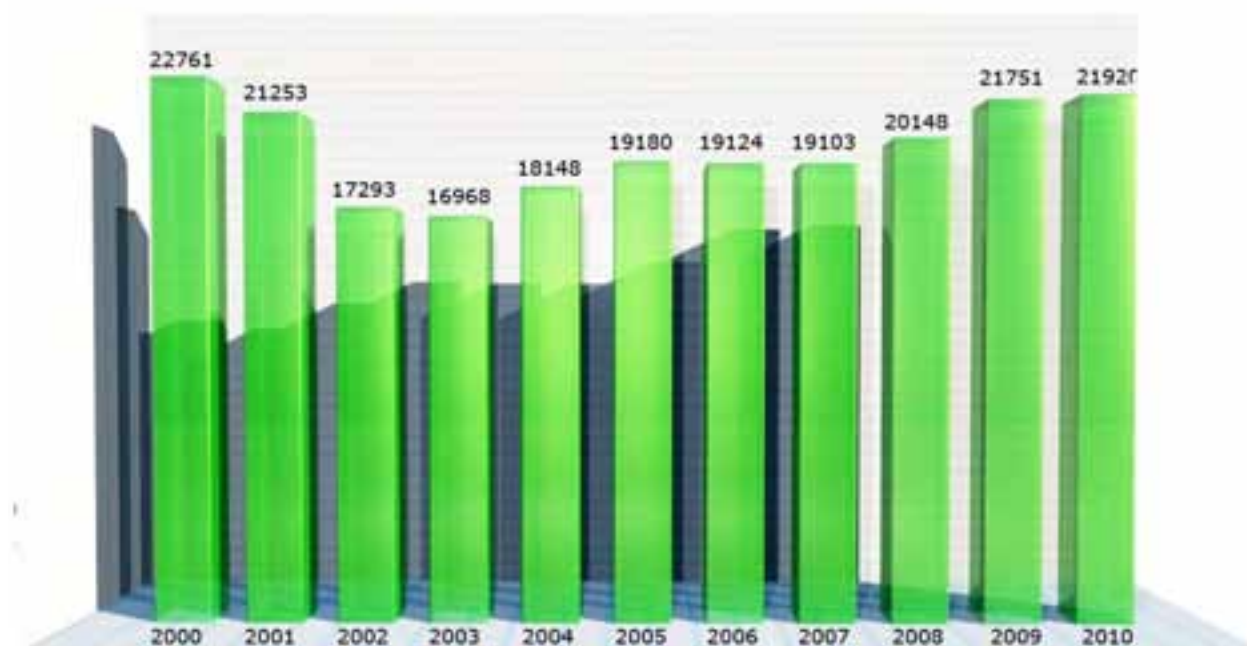
Zde vykonávají trest doživotně odsouzení, zvláště' nebezpeční recidivisté, osoby odsouzené za zvláště' závažný úmyslný trestný čin k trestu ve výměře nejméně osmi let a osoby odsouzené za úmyslný trestný čin, které v posledních pěti letech uprchly z vazby nebo z výkonu trestu.

V prostorách věznice se odsouzení pohybují organizovaně pod dohledem příslušníka vězeňské služby, volný pohyb po věznici se jim nepovoluje ani při plnění pracovních úkolů, odsouzení pracují na pracovištích uvnitř věznice nebo vhodnou práci vykonávají přímo ve svých celách, dohled nad jejich pracovní činností provádí zaměstnanec vězeňské služby jedenkrát za 30 minut.

analýza současného stavu českého vězeňství

Vývoj počtu vězňených osob v letech 2000 - 2010

DALŠÍ FAKTA

Zaměstnanost

	stav
průměrná zaměstnanost odsouzených v březnu 2011	60,44 %
průměrná zaměstnanost v roce 2010	62,35 %
průměrná zaměstnanost v roce 2009	57,99 %

Cizinci

	stav	aktualizováno
cizinci ve výkonu vazby	599	6. května 2011
cizinci ve výkonu trestu	1 114	6. května 2011

Odsouzení v typech věznic*

Typ věznice	Počet odsouzených	
	občané ČR	cizinci
mladiství	156	2
dohled (A)	632	21
dozor (B)	8 134	454
ostraha (C)	9 280	524
zvýšená ostraha (D)	1 120	115

Doživotně odsouzení*

muži	38
ženy	2
celkem	40

* poslední aktualizace 6.5.2011, 13:20

03/ typologie

Věznice v ČR sídlí často v objektech, které primárně nebyly stavěny jako věznice. Jedná se o bývalé hrady, kláštery, raketové základny nebo soudní dvory.

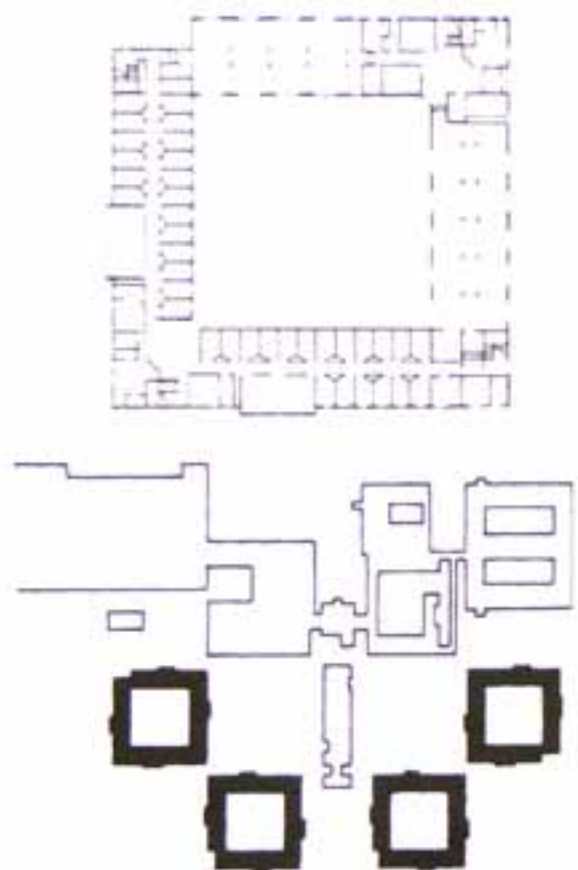
Kapacita areálů je různá od cca 200 do 1500 osob. Snahou vězeňské služby je sít' většího počtu méněkapacitních areálů před koncentrací velkého počtu vězňů na jednom místě.

Ačkoli věznice poskytuje jeho obyvatelům zázemí 24 hodin denně, v typologii jsou klíčovými prostory jednotlivé bloky s celami a navazující provozy, které formují objekt věznice.

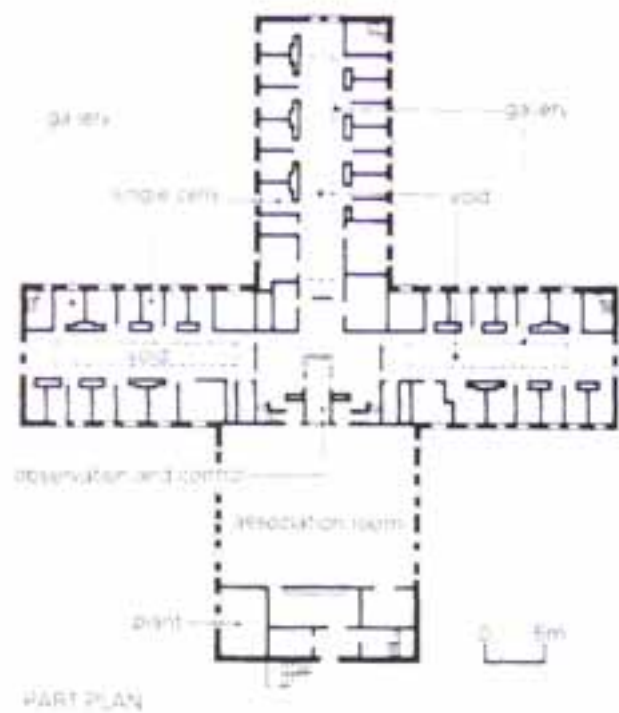
Uspořádání se v průběhu posledních desetiletí měnilo v návaznosti na proměnu přístupu k odsouzeným. Od tradičního radiálního systému tvořeného jednotlivými bloky s centrální chodbou, kolem níž jsou uspořádány cely, až k novým typologiím s átriem, vnitřními dvory a denními společenskými prostory.

Vězeňská cela má pro 1 osobu mít plochu podle předpisu EU min. 6m². Je tendence umisťovat vězně zvláště, pokud je to možné. Oddělené cely mají za cíl umožnit vězni soukromí.

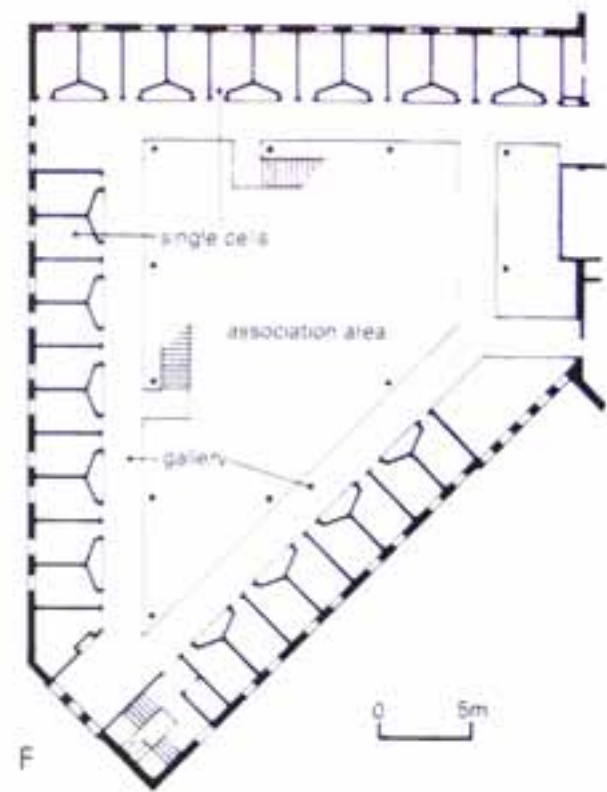

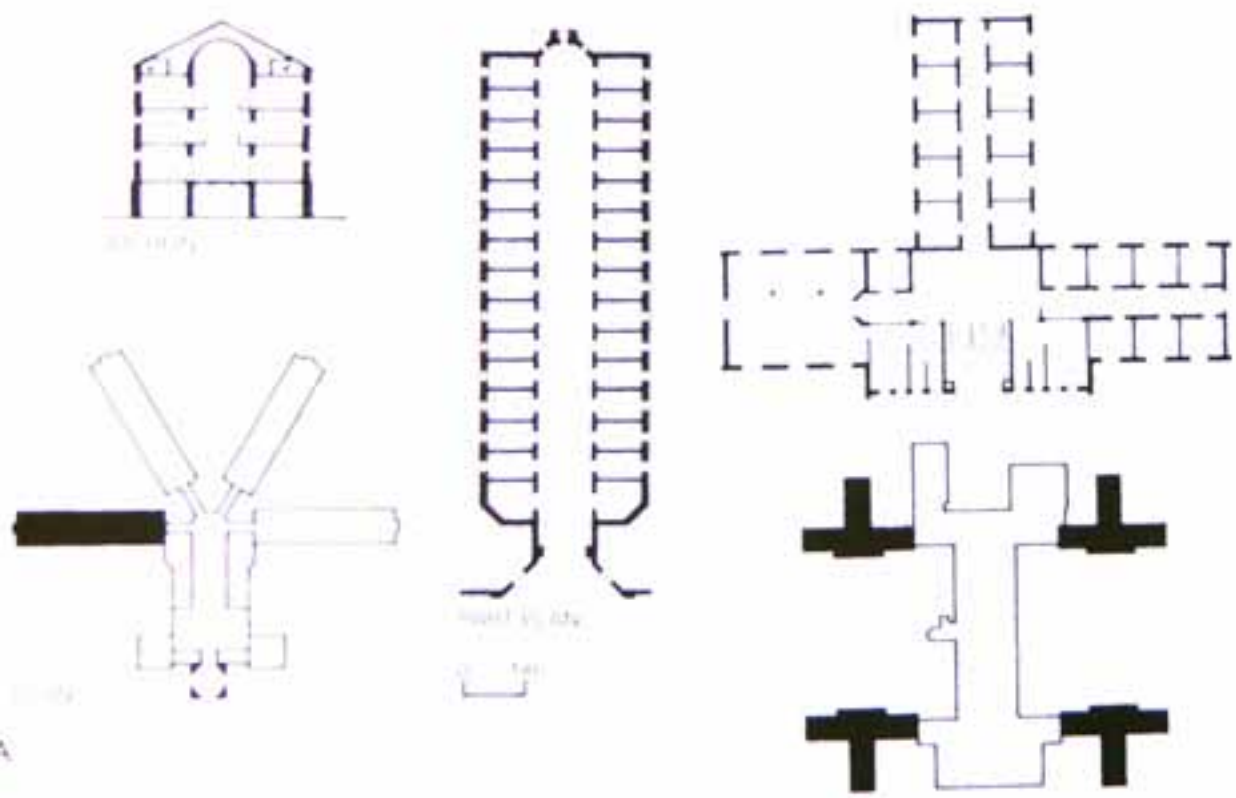
D

PART PLAN

F

A

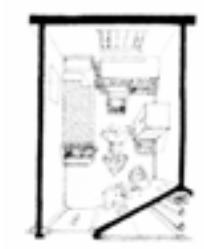

Figure 3.2
Standard single cell
Area 4.4m x 7.2m

Figure 3.3
Single cell with integrated toilet
Area 4.4m x 7.2m

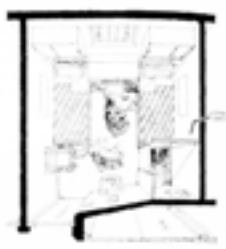

Figure 3.4
Standard double cell
Area 7.6m x 10.4m

Figure 3.5
Double cell with integrated toilet
Area 7.6m x 10.4m

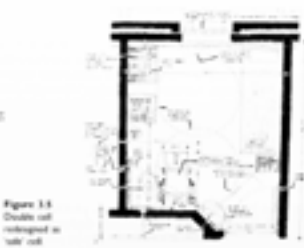

Figure 3.6
New cell design for double cells with observation
Area 7.1m x 11.0m

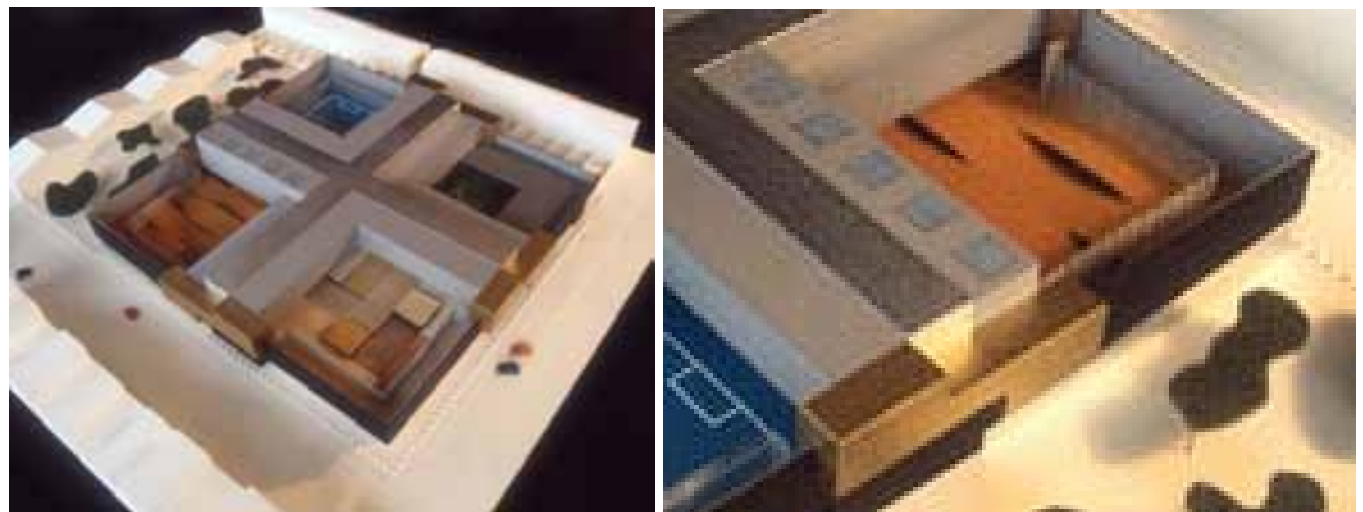
04/ reference

Mnohá nově budovaná vězení z posledních let připomínají spíše hotely než věznice. Tento trend je patrný hlavně v severských státech, kde jsou na vězeňství uvolňovány daleko větší finanční prostředky. V méně bohatých státech naopak převládají dočasná řešení - např. v Řecku plovoucí vězení z repasovaných lodí.

Neutelings & Riedijk / prototyp věznice (1994)

Kompozice čtyř proměnných kvadrantů, jejichž využití se může měnit v závislosti na potřebách konkrétní věznice a urbanistických souvislostech.

Ivan Koleček / Lonay, Švýcarsko (1992)

Půdorys věznice je organizován podle osy, která dělí objekt na mužskou a ženskou část. Její struktura je inspirována městským prostředím, jednotlivá křídla tvoří náměstí, dvory.

Buschow Henley / 21 st century model prison (2003)

Studie odvozuje režim věznice od rozvržení běžného dne svobodného člověka. Ten se následně promítá do návrhu celé věznice, která je rozdělena na přízemní platformu, která integruje společenské prostory a domy (komunity), které jsou umístěny nad ní.

Figure 19: Plan of centralised communal facilities on the ground floor (source: Buschow Henley, 2002)

Figure 20: Sectional perspective of the 21st Century Model Prison (source: Buschow Henley, 2002)

05/ urbanismus

Dle návaznosti na okolní zástavbu je možné definovat tři základní situace umístění věznice:

1/ ve volné krajině

Většinou se jedná o bývalé vojenské areály, které byly adaptovány na věznice. Tento přístup je v ČR poměrně častý díky relativně nízkým nákladům. Nicméně poloha, kdy je věznice odtržená od společnosti není ideální z hlediska zachování sociálních vazeb vězňů, dojíždění zaměstnanců a je problematická z hlediska návaznosti na další instituce. Věznice ukrytá v lesích může mít také atmosféru koncentračního tábora, zvláště v případech vícekapacitních zařízení a v takovém případě lze jen těžko uplatňovat současné penologické principy.

2/ na vesnici

Ve většině těchto případů tvoří věznice značnou část rozlohy vesnice a stává se ve struktuře obce zcela dominantní. Víceméně se zde opakují se zde nedostatky varianty 1, pozitivem může být vznik pracovních míst pro obyvatele venkova, který se dlouhodobě potýká s problémem zaměstnanosti. Je ale ovšem možné, že věznice může vesnici "umrtvit", protože existence věznice snižuje její atraktivitu.

3/ ve městě

Umístění ve městě má výhodu poměrně logické - je tu snadná návaznost na další instituce (soudy, nemocnice, ...), odpadá dojíždění zaměstnanců, existuje zde předpoklad častějších návštěv a tím i udržení sociálních vazeb vězňů, město také nabízí větší možnosti pracovního uplatnění vězňů. Je ovšem nutné pečlivě volit konkrétní lokalitu. Věznice rozhodně nepatří do jádra nebo širšího centra města a obecně na pozemky, které pro město představují potenciál. Ideálním místem se tak jeví na periferii. I zde

06/ lokalita

Základním východiskem bylo umístění věznice ve městě. Ovšem věznice ve struktuře města díky značné rozloze areálu mnohdy tvoří výraznou bariéru (viz vpravo - příklad Pankrácké věznice). S ohledem na bezpečnostní požadavky (nutnost 6 m vysoké zdi) také zcela umrtvuje parter.

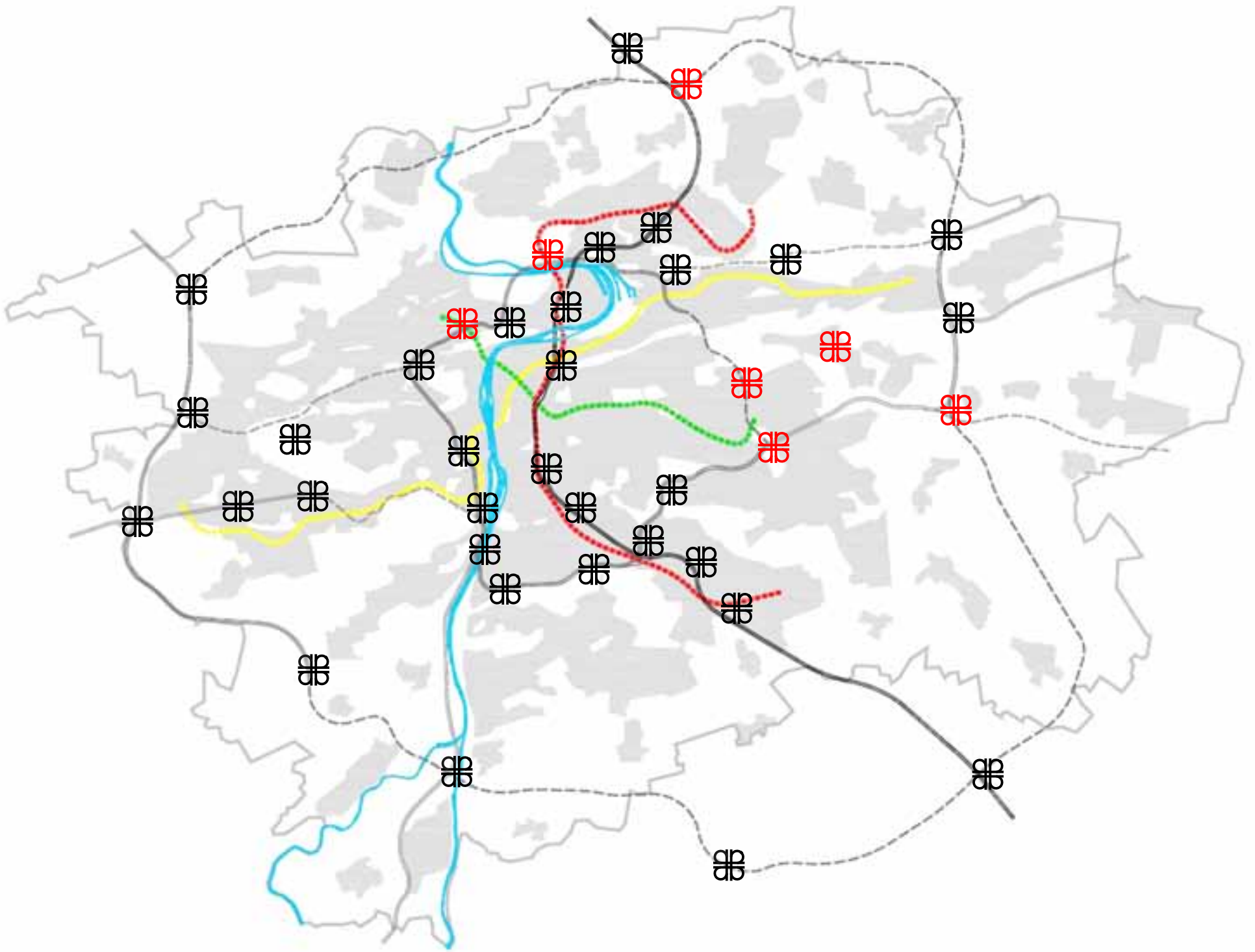
Při výběru vhodné lokality jsem tedy hledal pozemky, které se nachází uvnitř struktury města, ale jsou od svého okolí odtrženy. což plně vystihuje izolační charakter věznice.

Zaměřil jsem se na území mimoúrovňových křižovatek (především pozemků vně nájezdových oblouků), které mají značnou rozlohu.

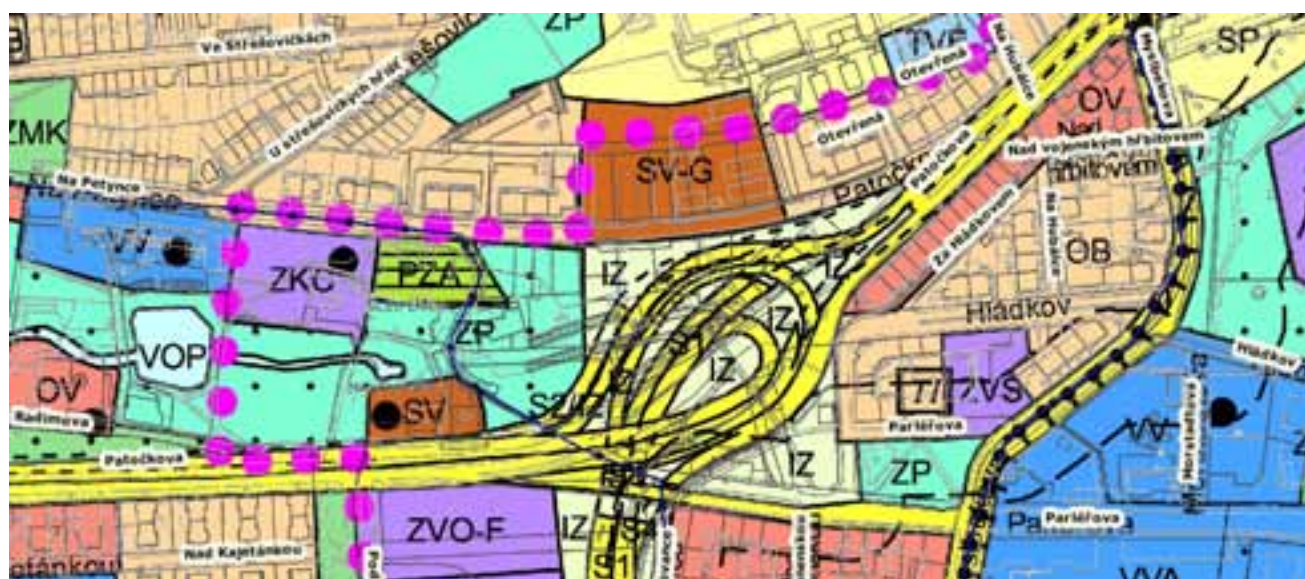

Porovnání plochy areálu Pankrácké věznice s Václavským náměstím a Vinohrady

110 000 m²

V Praze se v současné době nachází celkem 31 mimoúrovňových křižovatek. Území, které na sebe vážou má plochu cca 5 km². V územním plánu jsou tato území vedena převážně jako izolační zeleň. Už toto označení symbolicky vybízí k umístění (izolování) věžňů.

A/ Smíchov

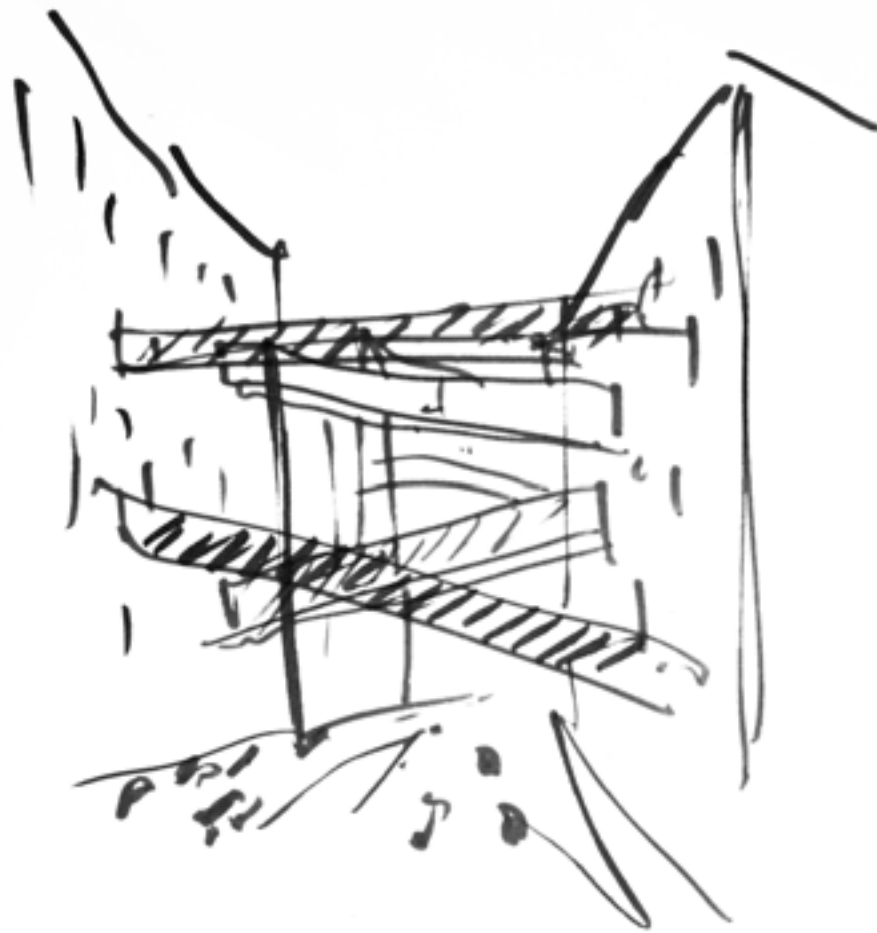
Prvotní úvahy vedly k umístění na Smíchově jakožto viditelném místě, které bude jasně říkat, kam se člověk dostane, pokud překročí pravidla.

Křižovatka mezi Strahovským tunelem a Mrázovkou přetrhává strukturu zástavby a odděluje východní část Smíchova od zbytku čtvrti.

Koncept byl založen na vyplnění zbytkových ploch křižovatky. Vzniklé jednotlivé hmoty (části věznice) byly propojeny lávkami přes komunikaci. Cílem bylo konfrontovat uvezněné bez možnosti svobodného pohybu s dopravou.

Později se ukázalo jako zásadní problém přímé sousedství věznice s okolní bytovou zástavbou a gymnáziem, které by bylo nevhodné a bezpečnostně problematické. Věznice by na tomto místě také pouze potvrdila odtržení obou částí Smíchova.

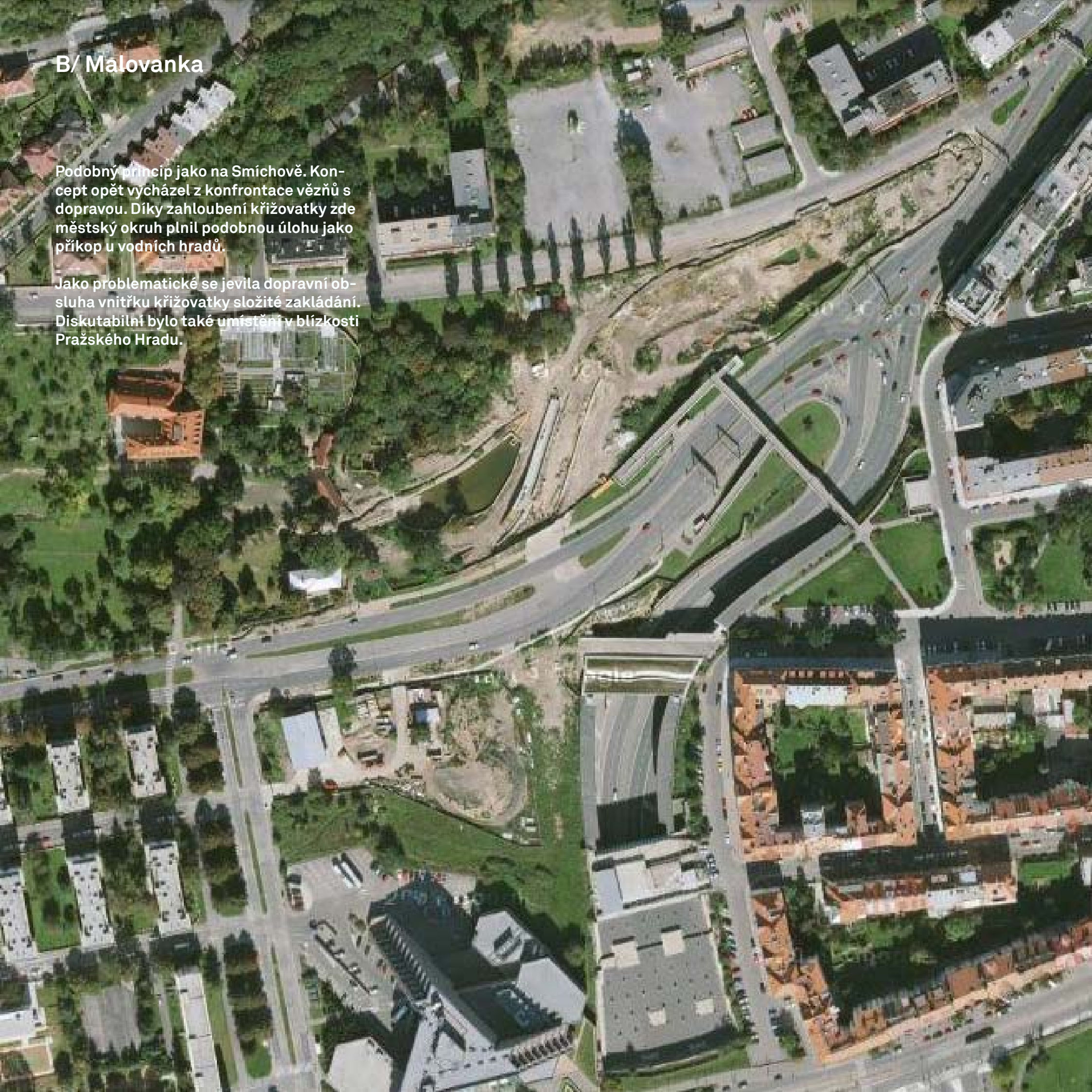

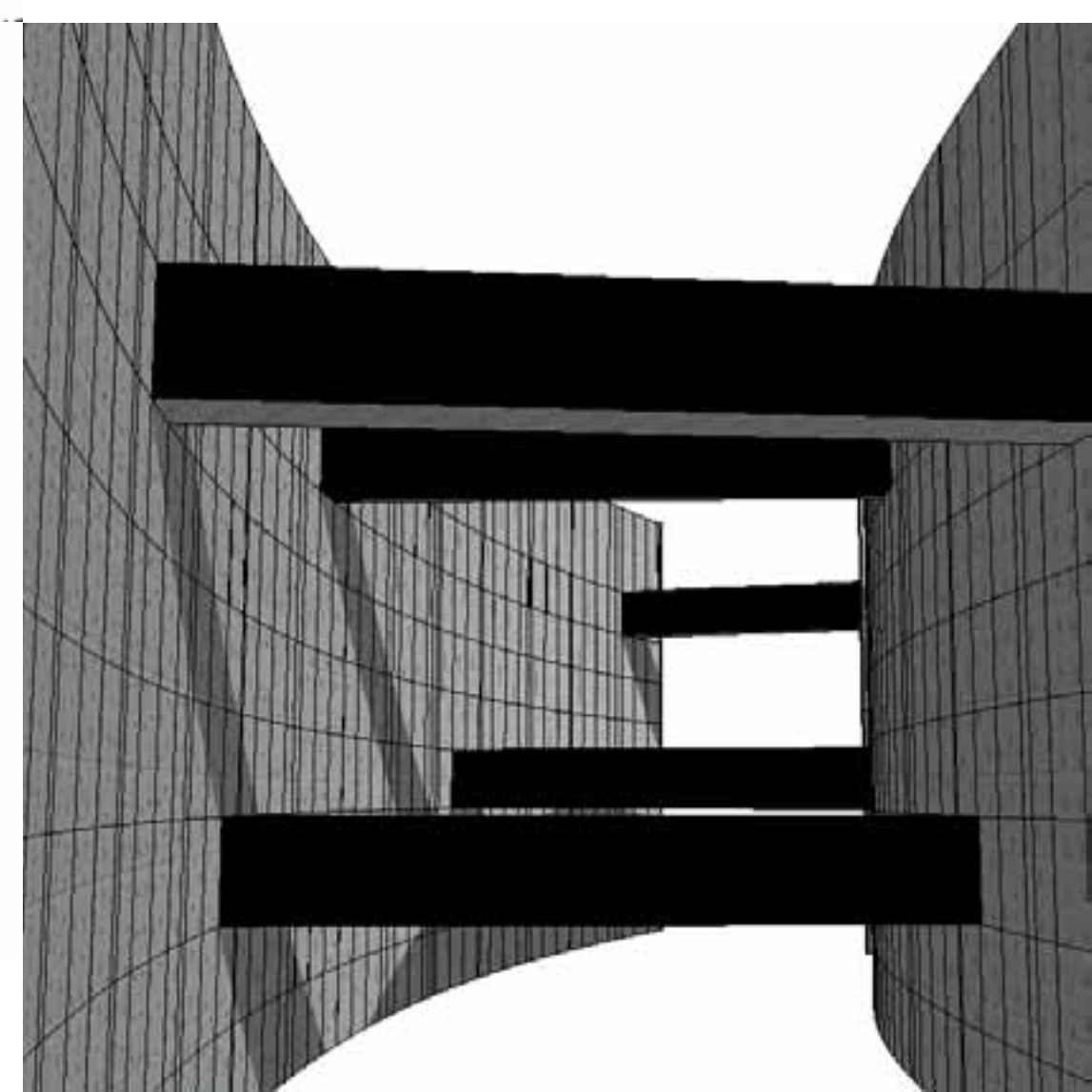
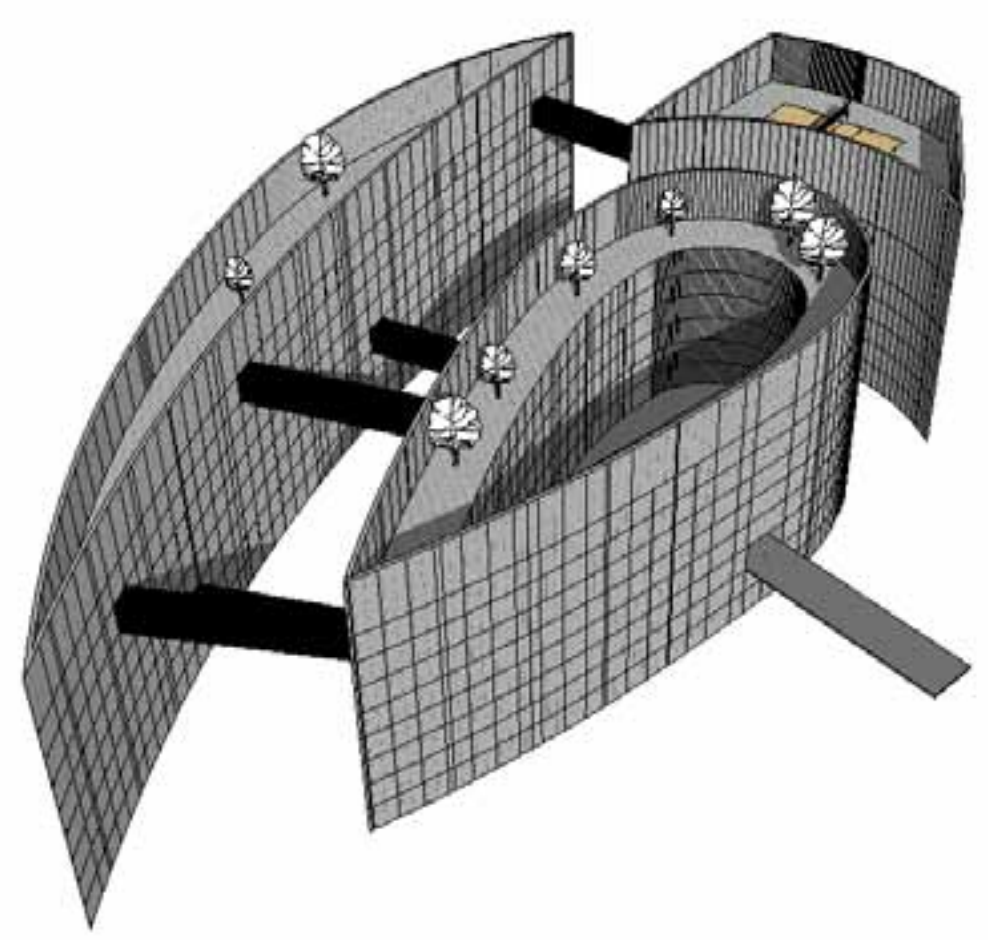
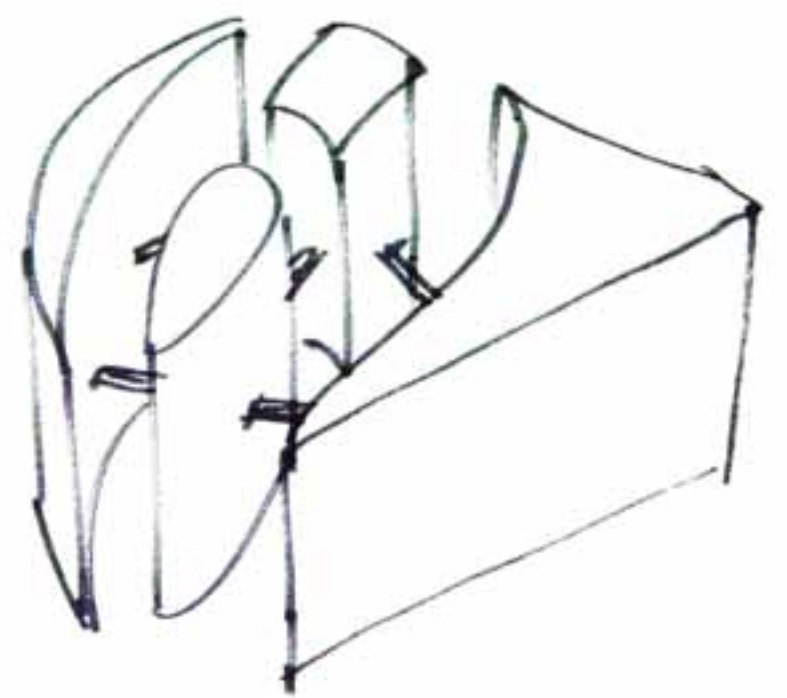
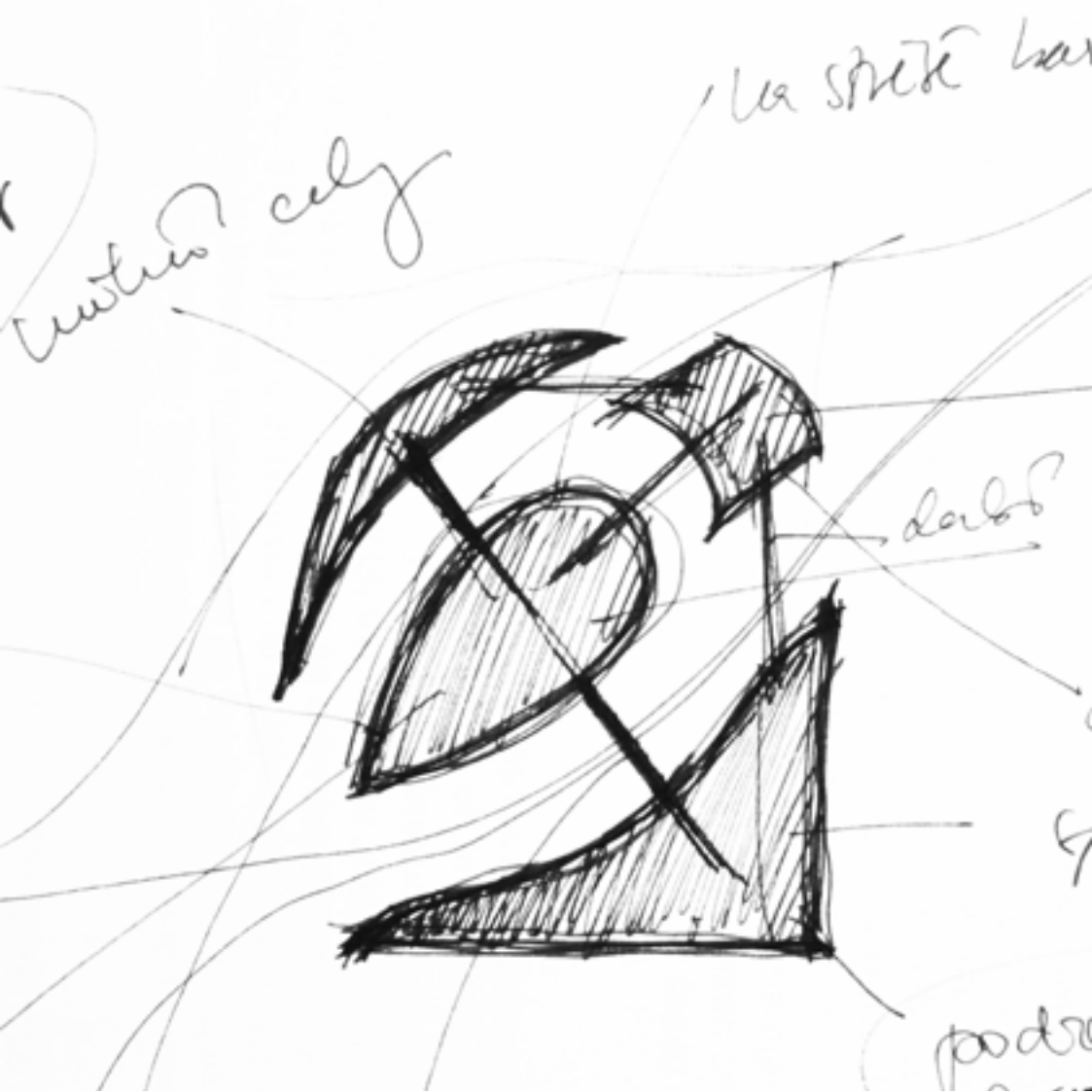

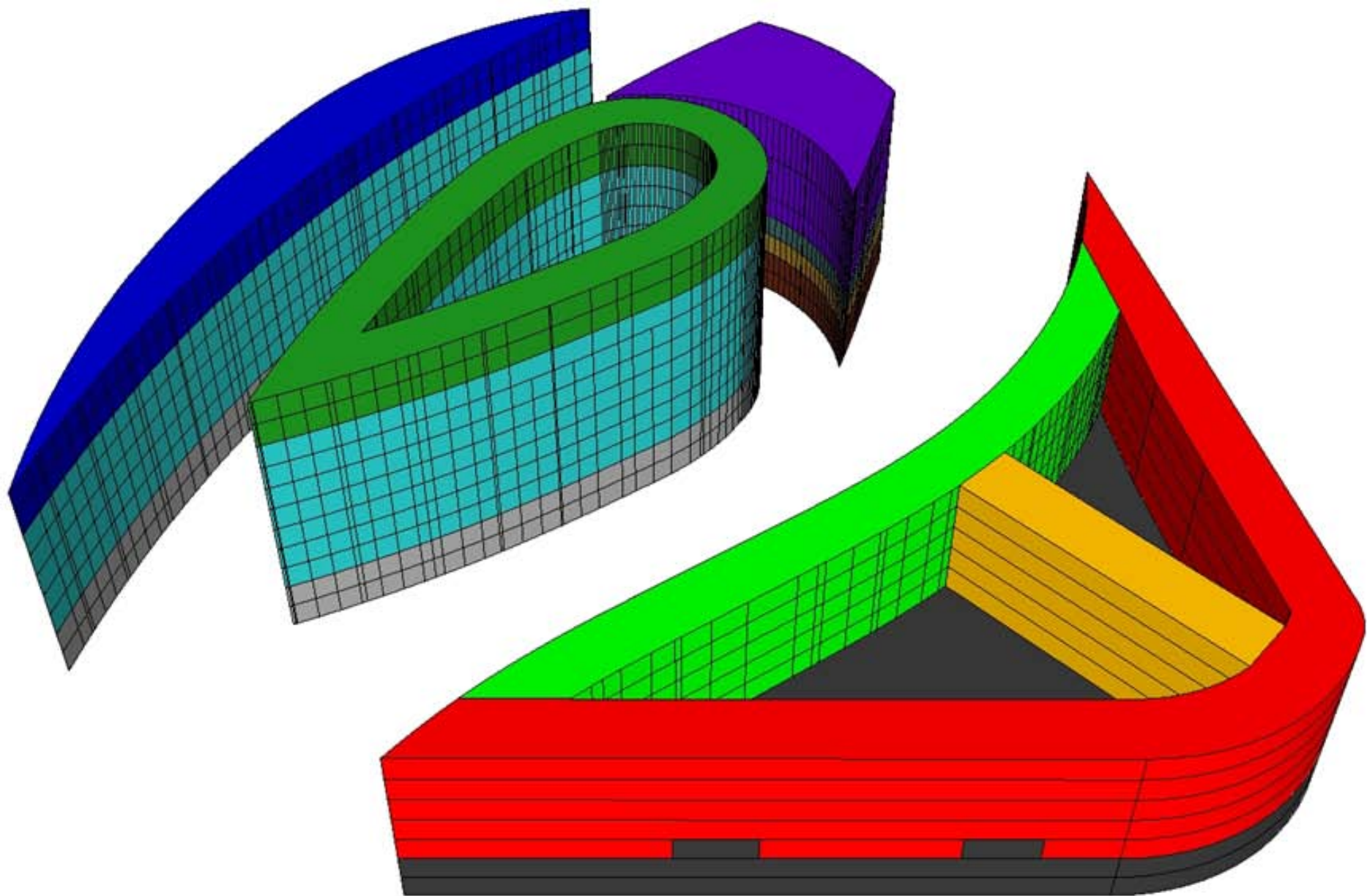
B/ Malovanka

Podobný princip jako na Smíchově. Koncept opět vycházel z konfrontace věžňů s dopravou. Díky zahloubení křižovatky zde městský okruh plnil podobnou úlohu jako příkop u vodních hradů.

Jako problematické se jevila dopravní obsluha vnitřku křižovatky složité zakládání. Diskutabilní bylo také umístění v blízkosti Pražského Hradu.

C/ Nové Butovice

Prostor křižovatky v Nových Butovicích jsem zvolil z několika důvodů. Leží na kraji průmyslové zóny, která tvoří ideální prostředí pro umístění věznice na rozdíl od obytných čtvrtí, přesto díky dálkovým pohledům zůstává vizuální kontakt s městem.

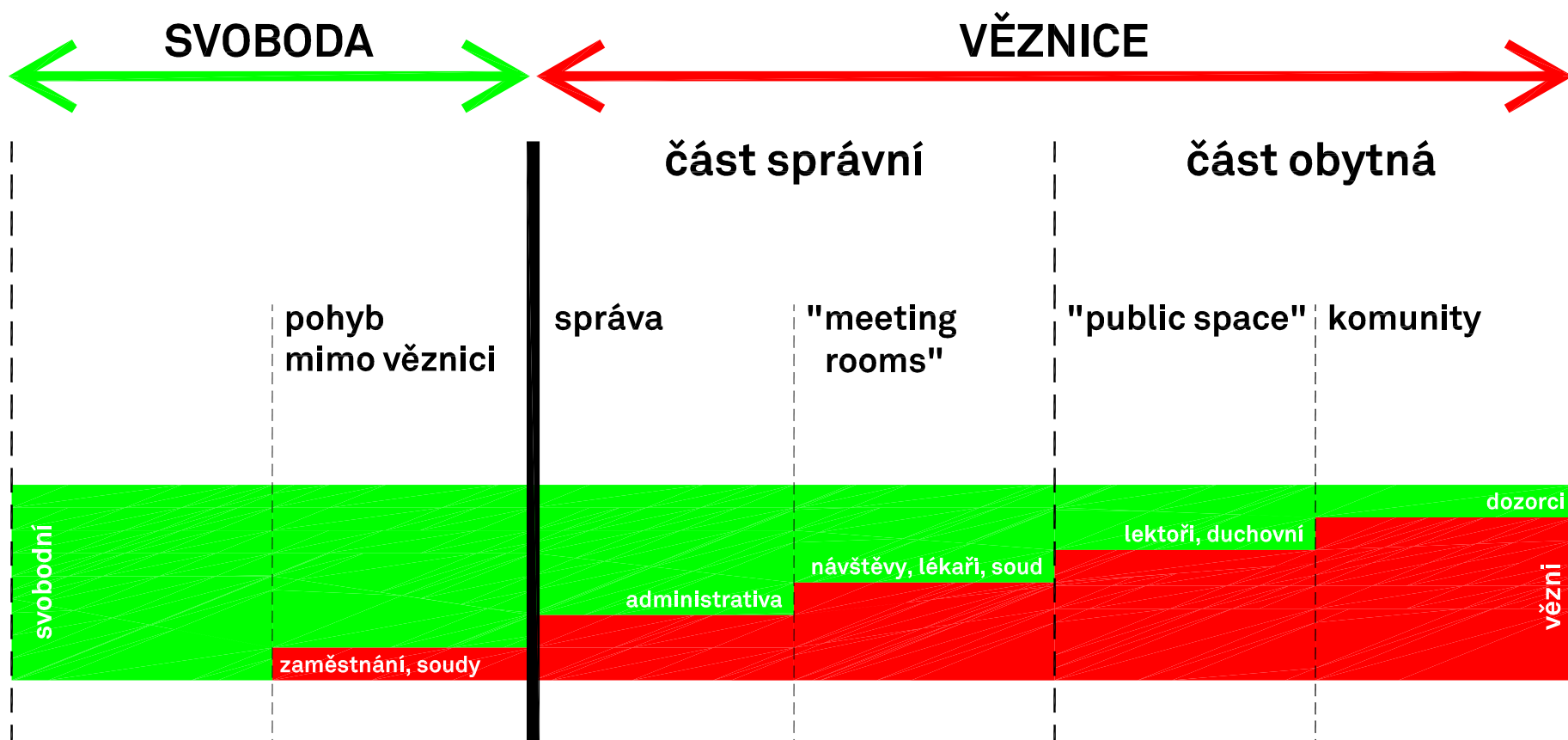

07/ koncept

Výsledný koncept vychází z analýzy pohybu jednotlivých skupin vyskytujících se v prostorách věznice. Je odvozen od poměru prostor využívaných odsouzenými a svobodnými (zaměstnanci, návštěvy). Vycházel jsem z toho, že vnitřní prostor křižovatky je dopravou izolován od okolního světa. Toto schéma je odvozeno do vodních hradů. Vodní bariéra je zde nahrazena tokem dopravním. Věznici dělím hierarchicky na dva samostatné objekty - část správní a část obytná. Toto rozdělení logicky odlišuje vězně izolované v křižovatce a zaměstnance mimo ni. soudní oddělení, zdravotní oddělení).

Část správní je rozdělena na:

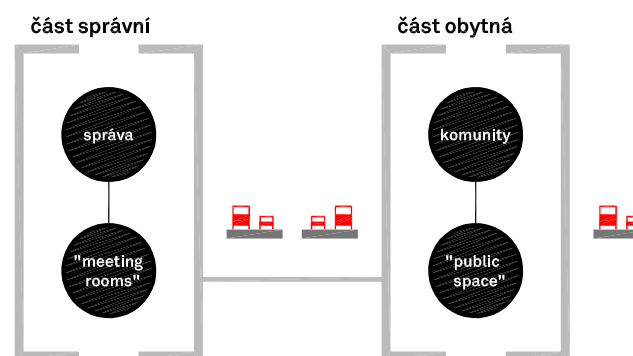
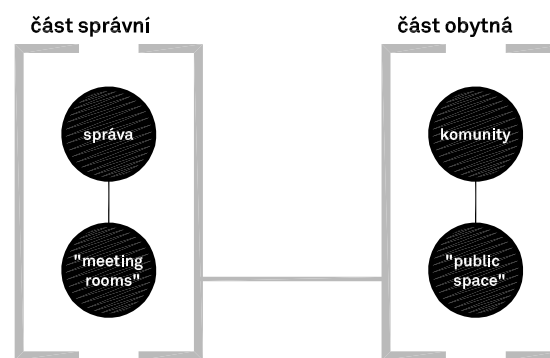
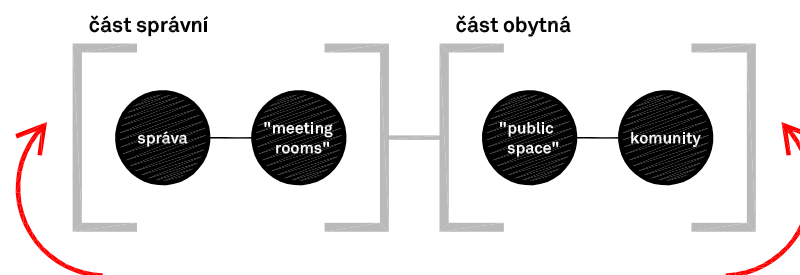
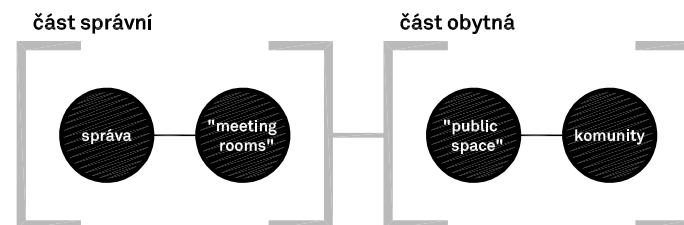
- správu - prostory pro administrativu a personál
- "meeting rooms" - prostory, kde dochází ke styku vězňů se svobodnými (návštěvy, soudní oddělení, zdravotní oddělení).

Část obytná se skládá ze dvou vrstev:

- "public space" - společenských prostor
- domy - ubytování jednotlivých komunit

Ve snaze využít co neefektivněji pozemek, vrstvím jednotlivé části nad sebe.

Doprava obtéká obytnou část a správní část zůstává rozhraním na "pevnině", jakýmsi "filtrem" mezi světem uvnitř a vně.

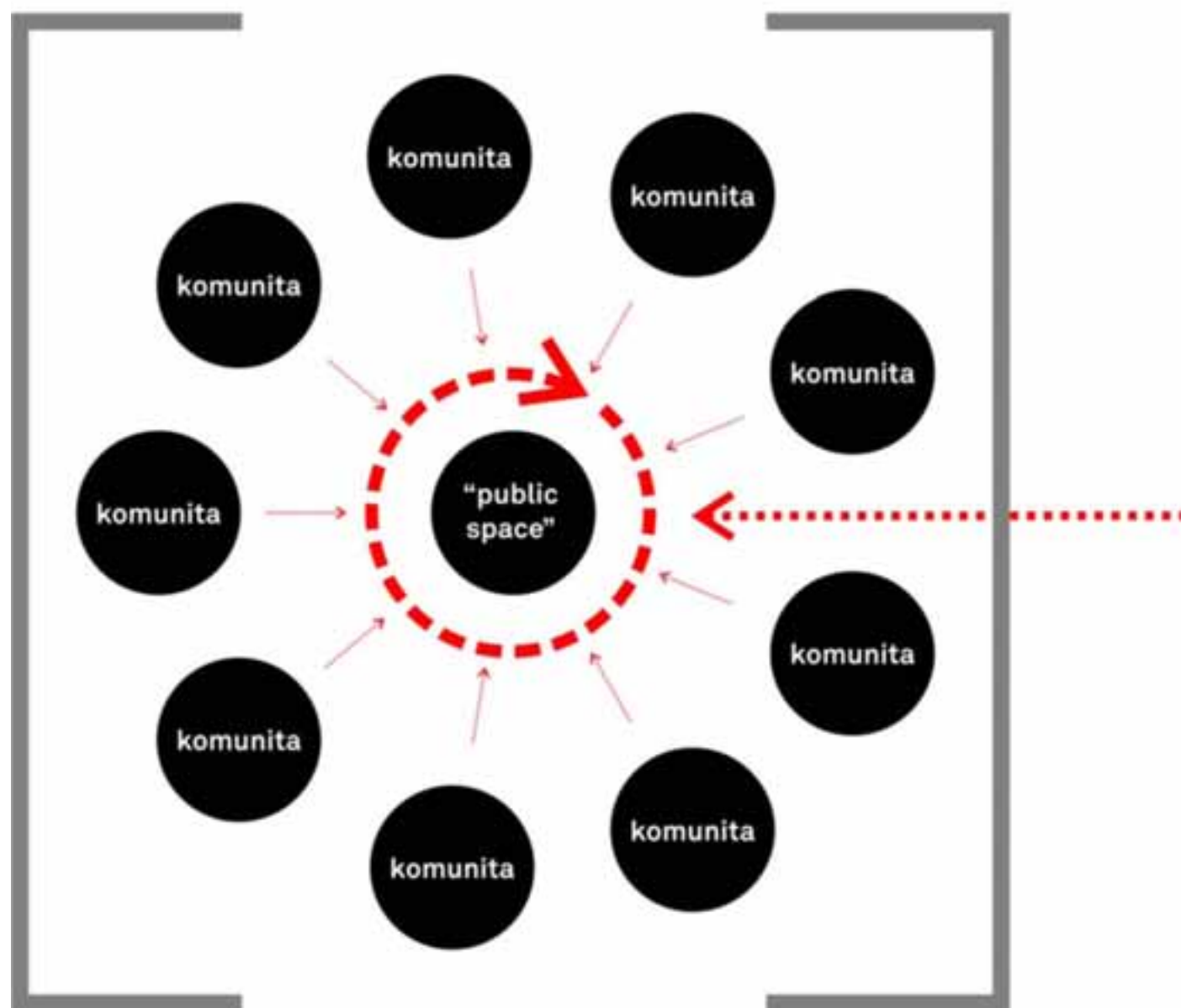

Část obytná

Jednotlivé komunity (domy) jsou napojeny na centrální oběžnou chodbu, ze které jsou přístupné veškeré společenské prostory.

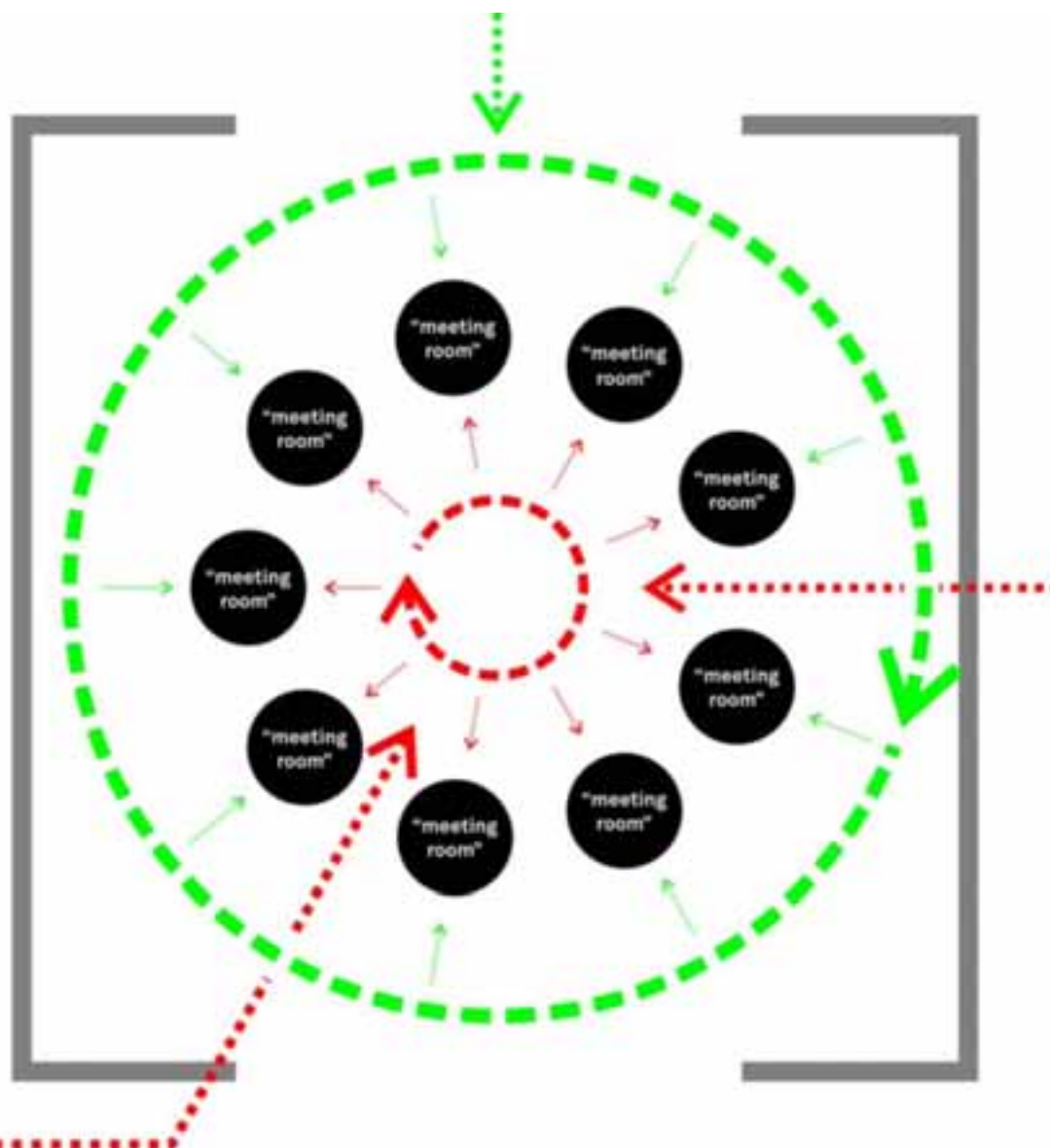
Do vnitřního prostoru křižovatky vede jediná cesta - tunelem ze vstupního objektu.

Vězeň, který po příjezdu do věznice projde kontrolou na přijímacím úseku, jde v doprovodu dozorce skleněnou chodbou, sjede výtahem do podzemí a tunelem dojde obytné části.

Část správní

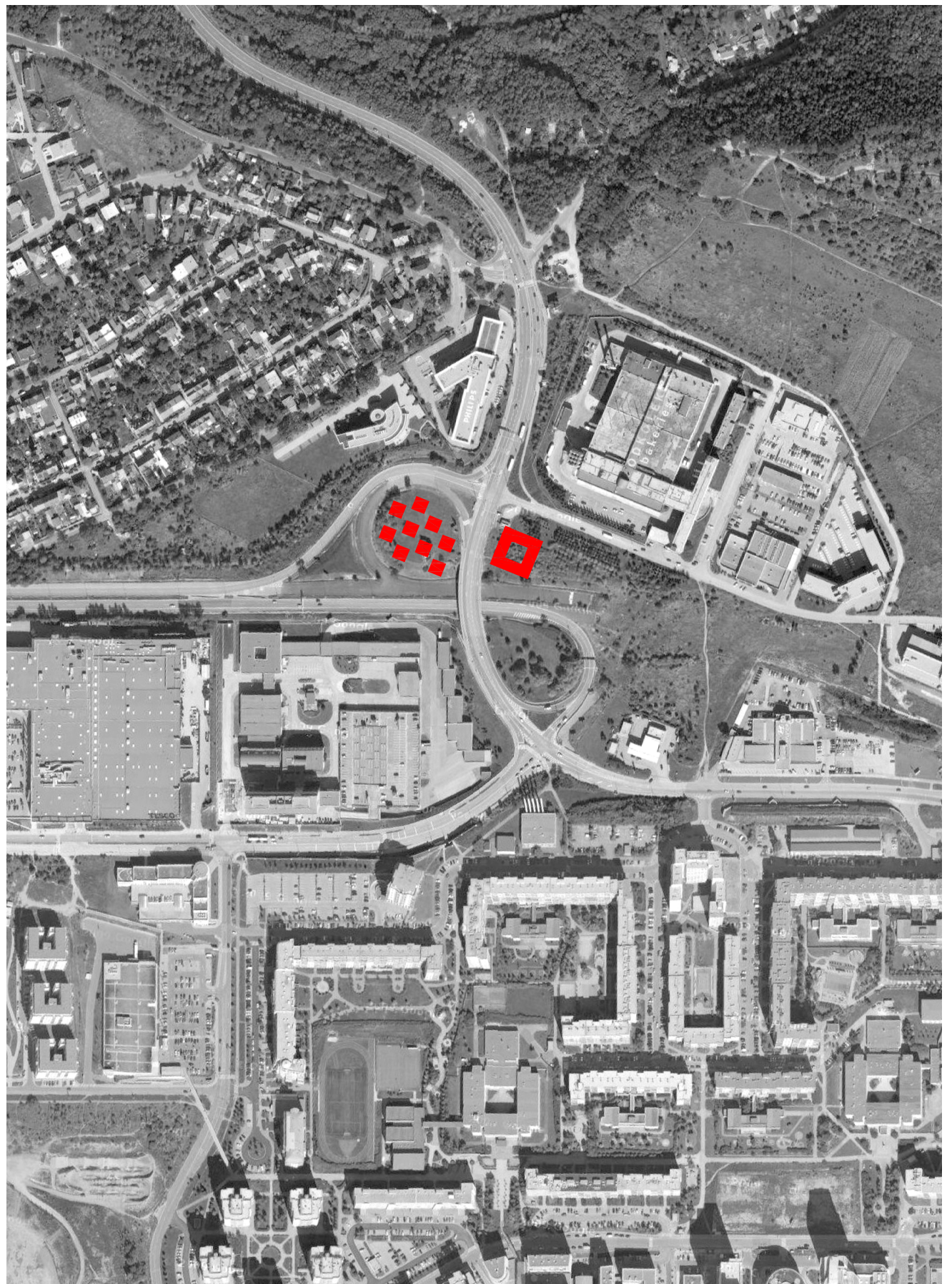
Část správní je po rozdělena na samotnou správu - tedy prostory pro administrativu a personál a "meeting rooms" - prostory, kde dochází ke styku vězňů se svobodnými lidmi (návštěvy, soud, zdravotní oddělení).

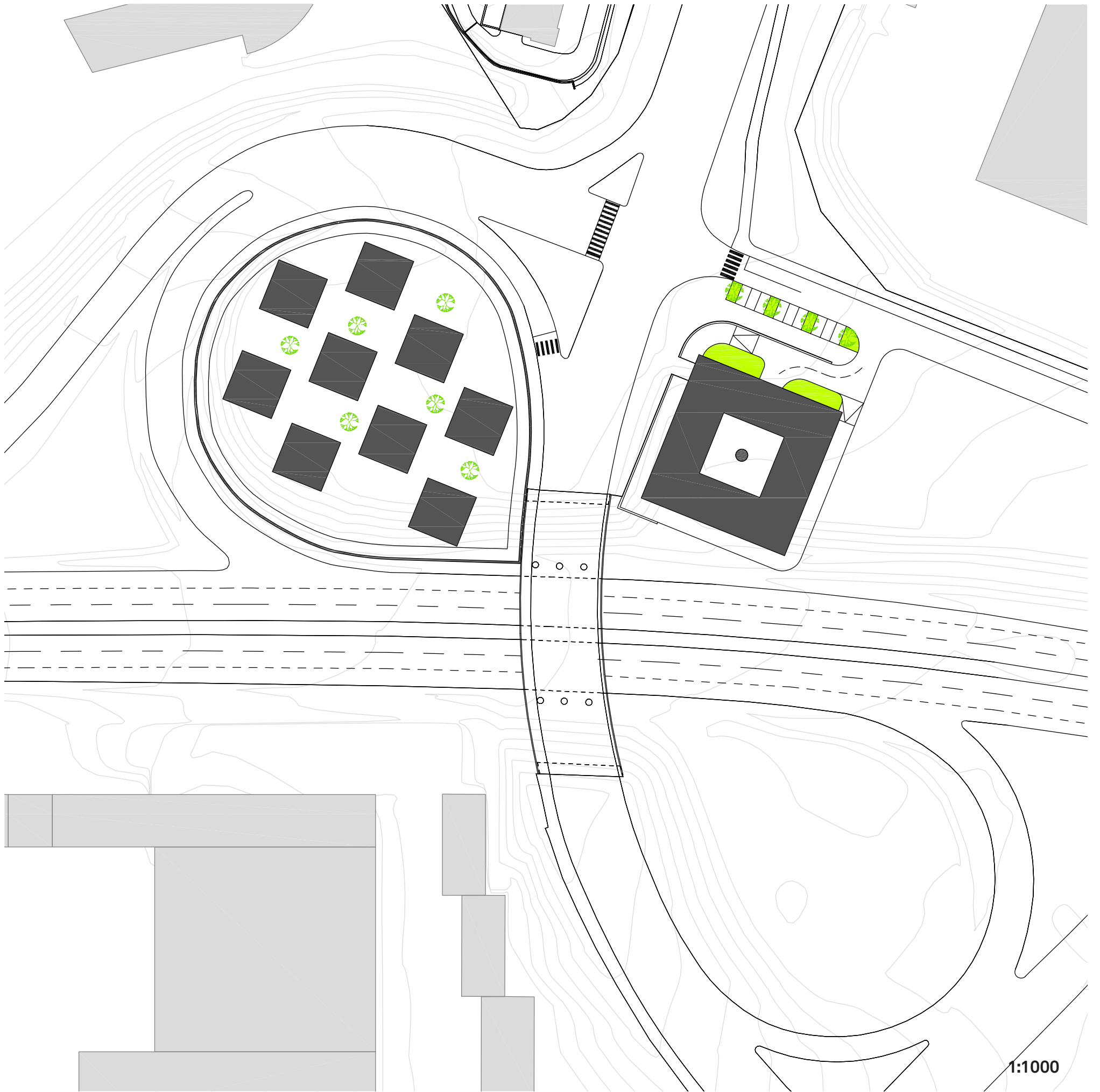

návrh

01/ komplex

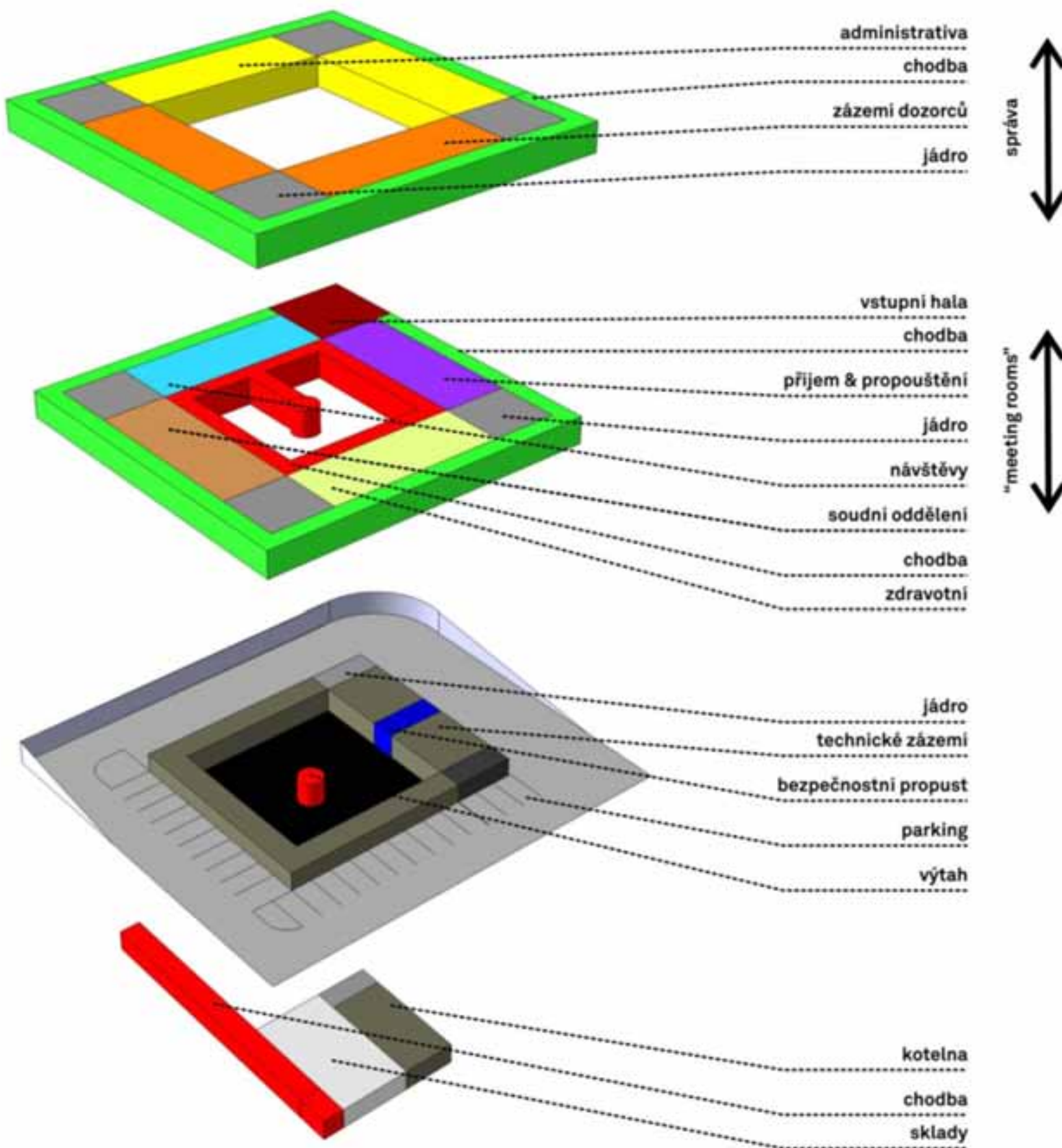
Věžnice je situována rovnoběžně podél ulice Pekařská, ze které je příjezd pro zásobování, návštěvy i zaměstnance. Pro kompozici byl zvolen jasný přísný ortogonální rastr, který je pro danou typologii nejefektivněji využitelný a nejekonomičtější. Následně je oříznut půdorysem křižovatky. Šachovnicová struktura, která střídá zahrady a domy jednotlivých komunit vychází z požadavků na bezpečnost (odstup jednotlivých komunit) a hygienické požadavky (oslunění, hluk).

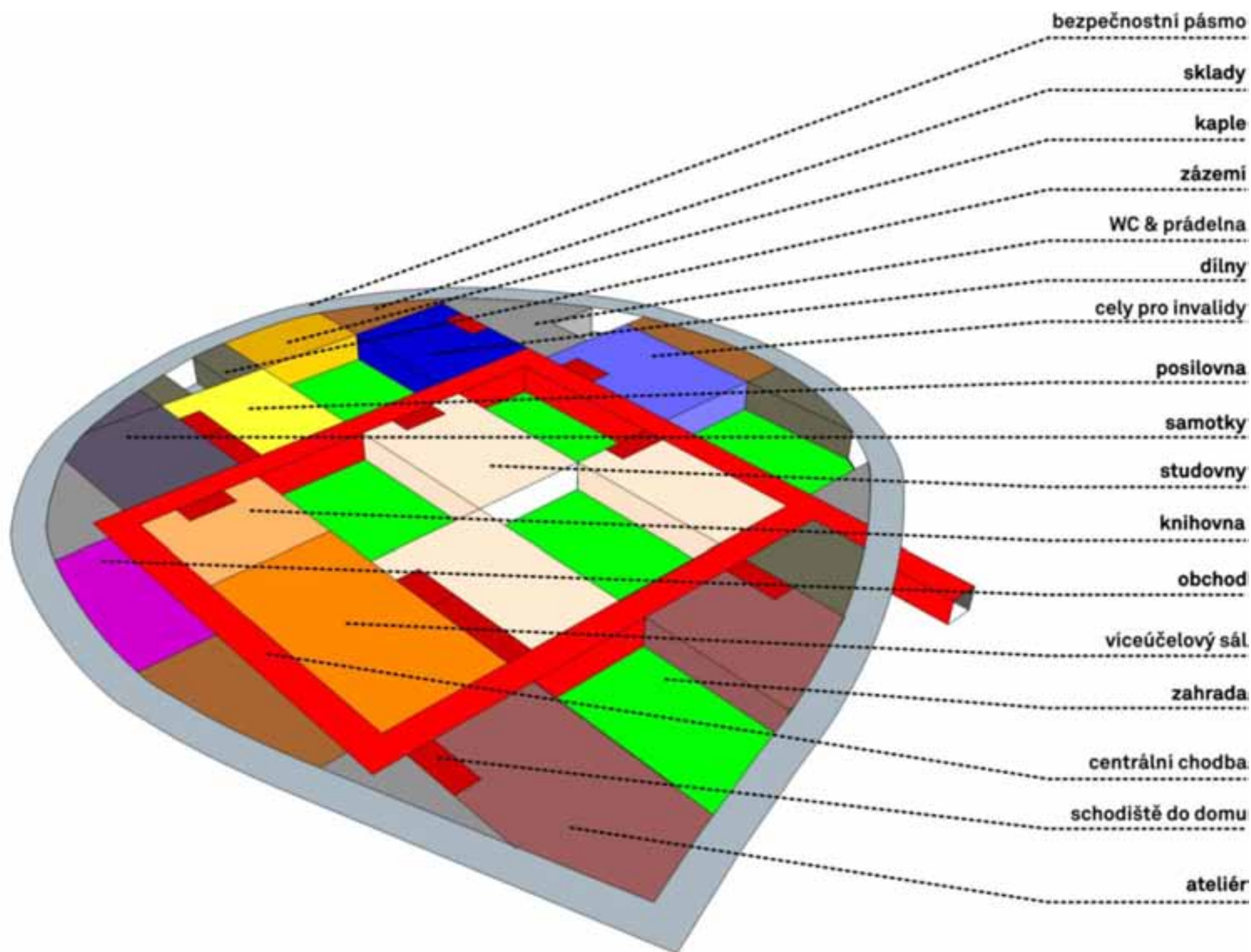

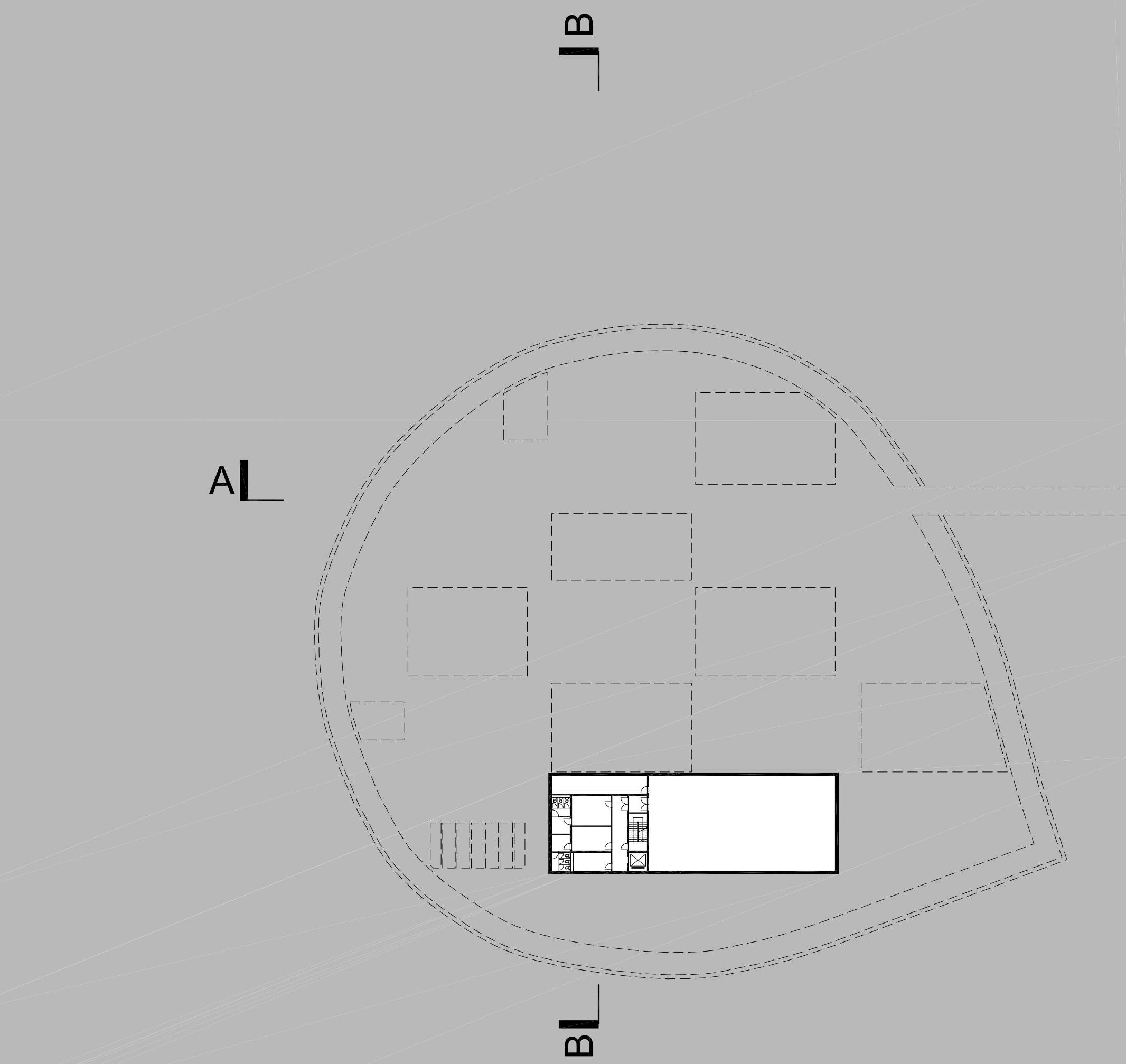
1:1000

02/ správa & meeting rooms

03/ public space

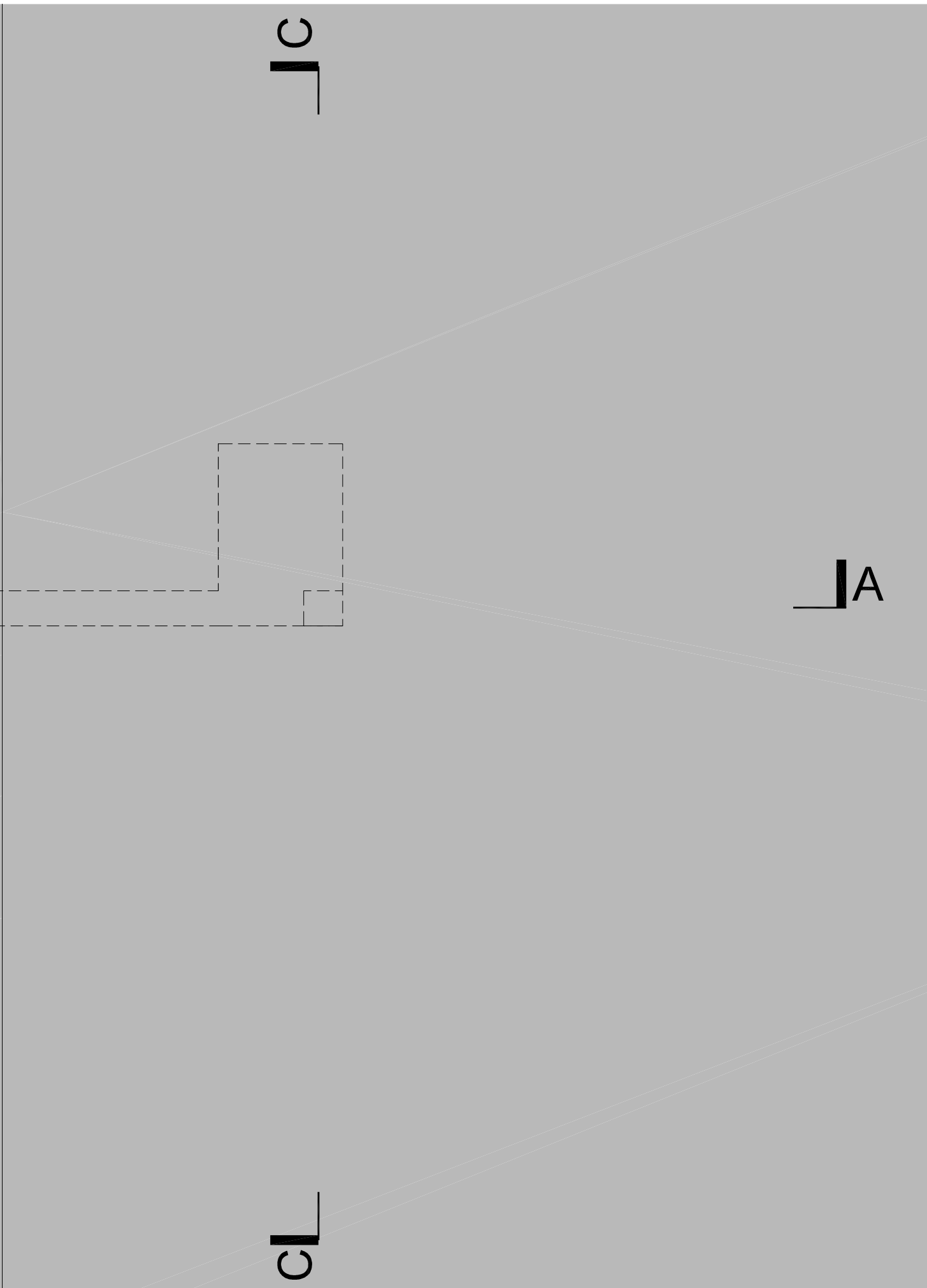

A

B

B

půdorys 2. PP

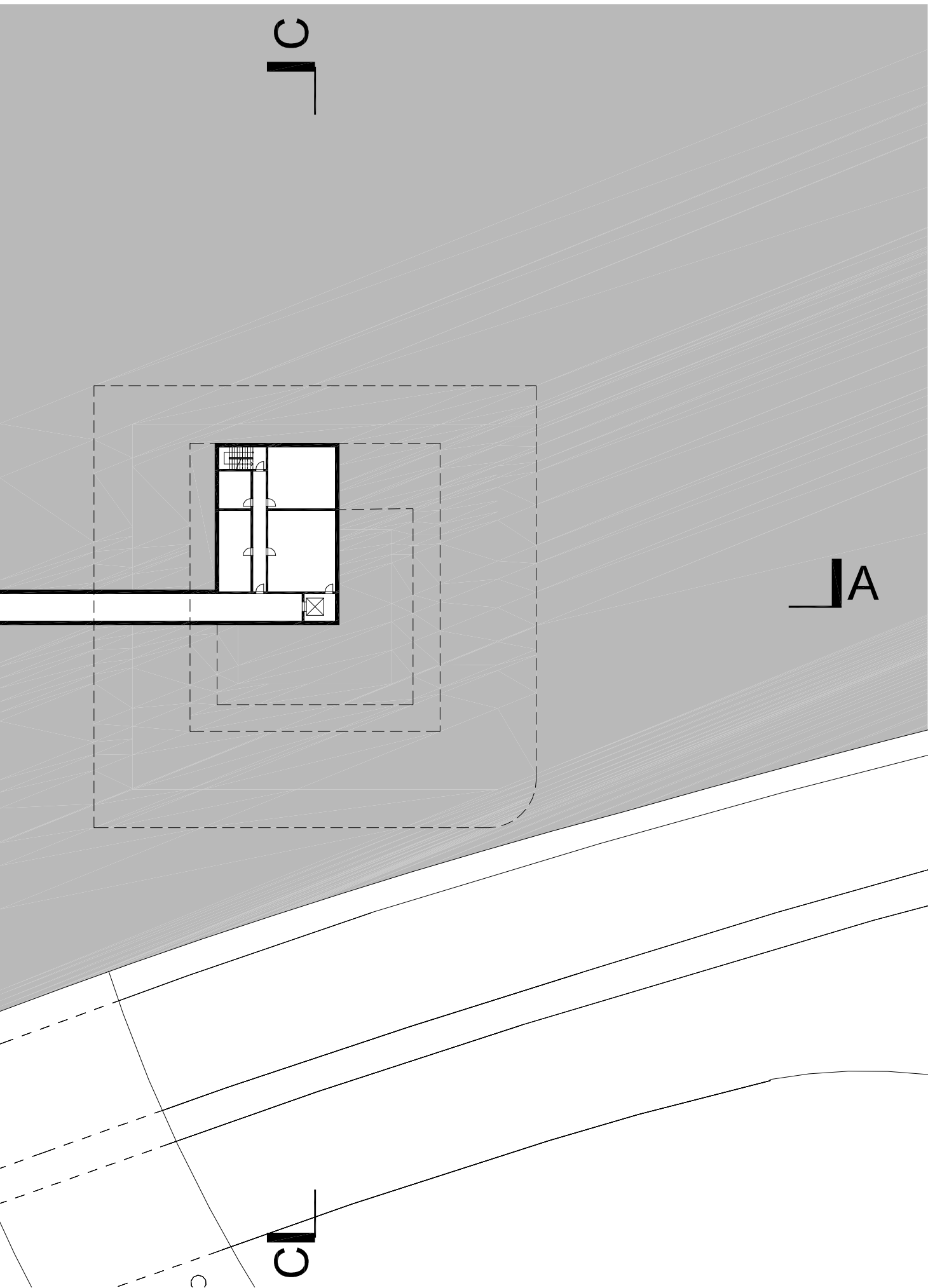
1:500

B

A

B

B-B

A-A

C-C

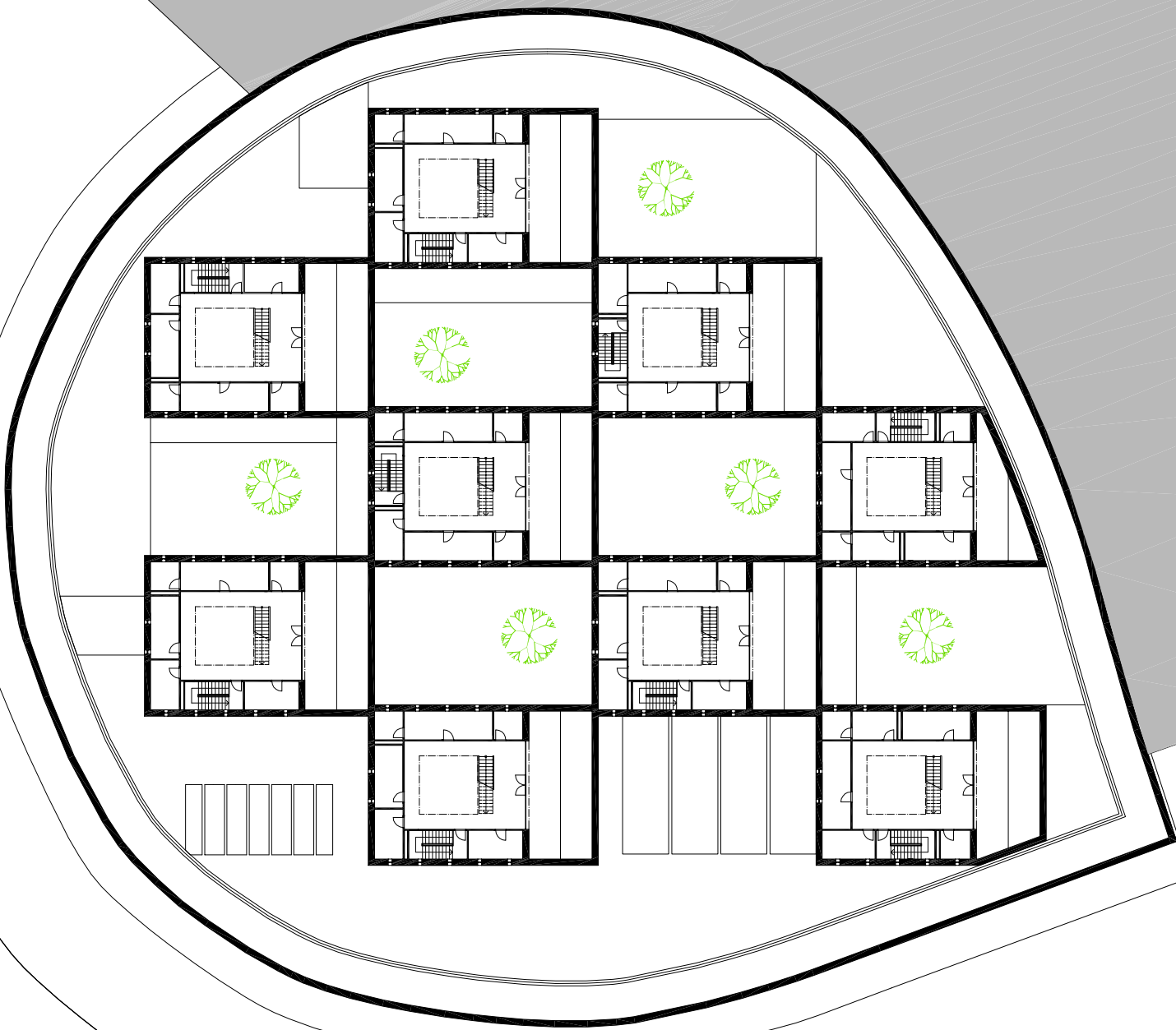
půdorys 1. PP

1:500

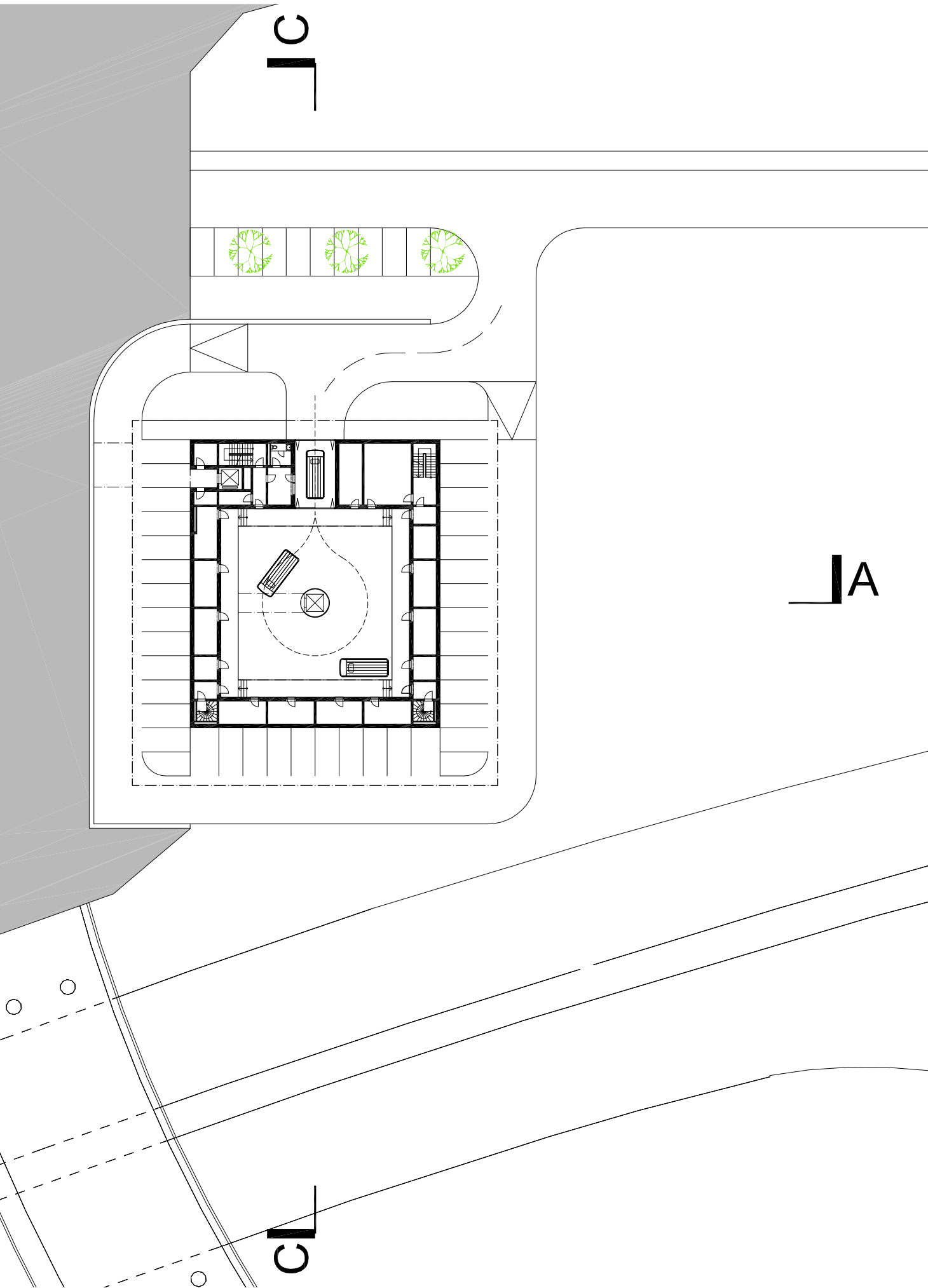
B

A

B

10

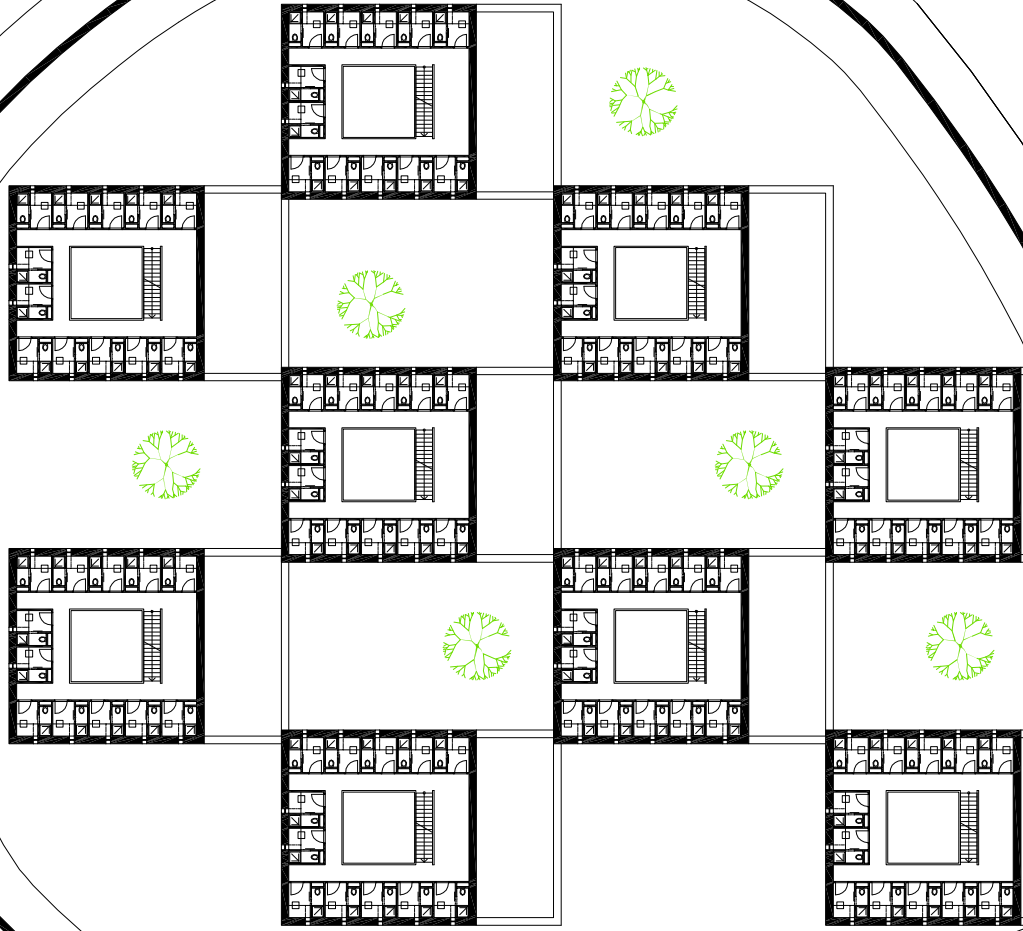
půdorys 1. NP

1:500

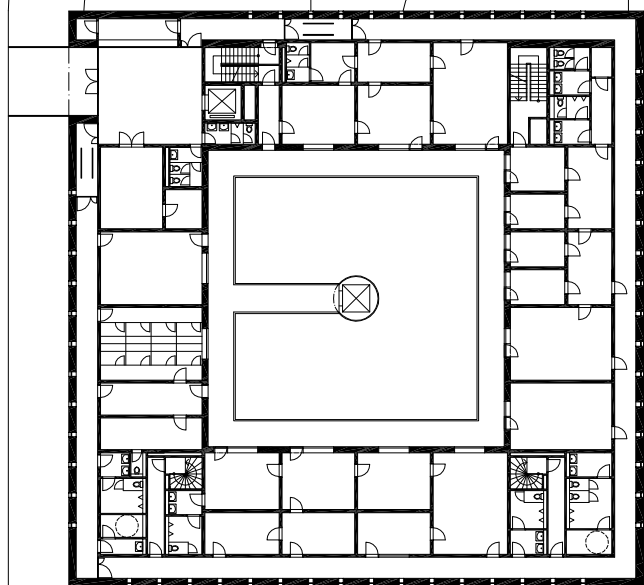
JB

AI

BI

C

A

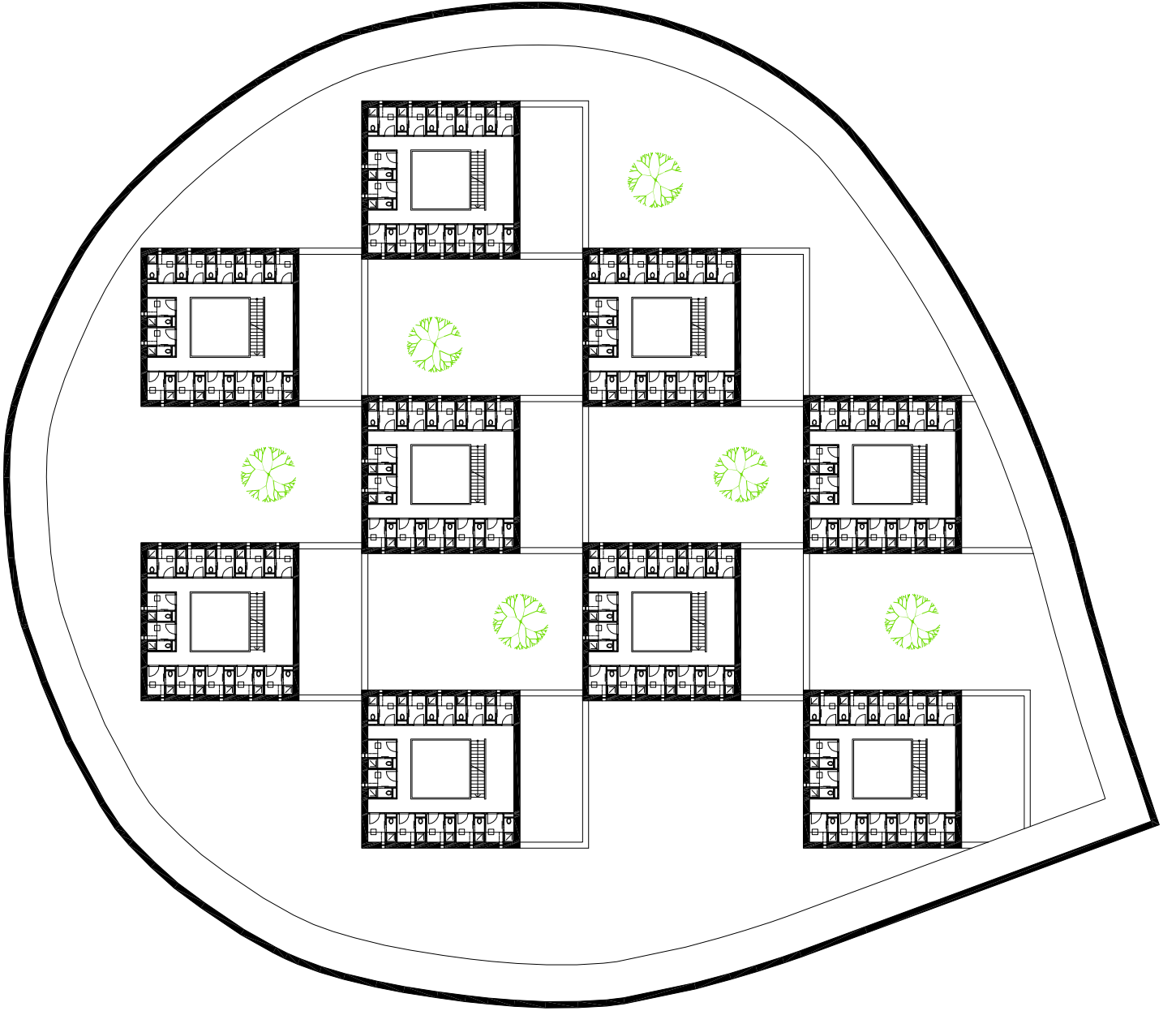
C

půdorys 2. NP

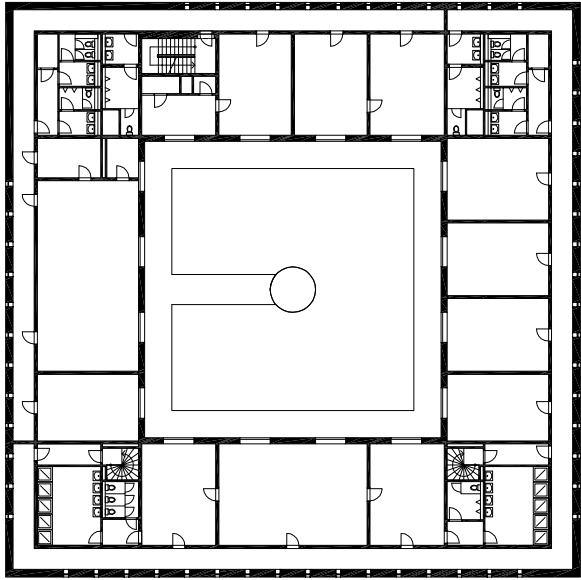
1:500

A

B

B

C

A

C

půdorys 3. NP

1:500

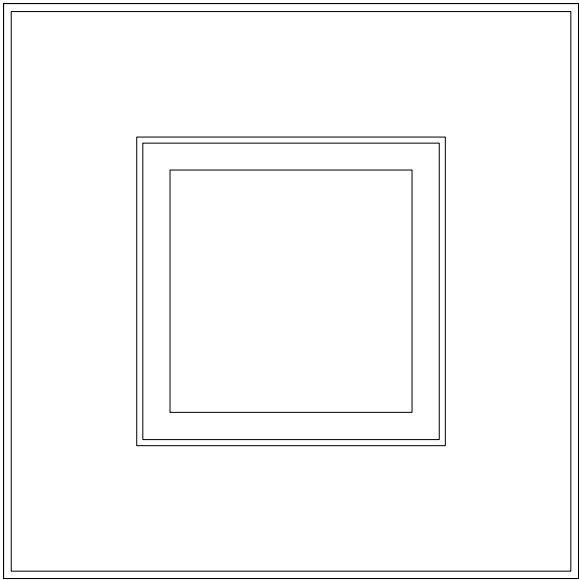
A

B

B

C

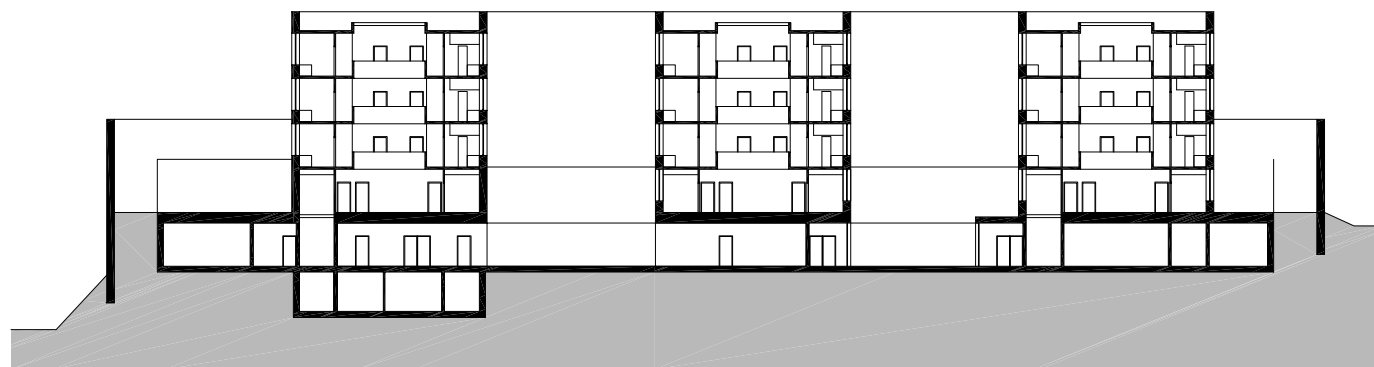
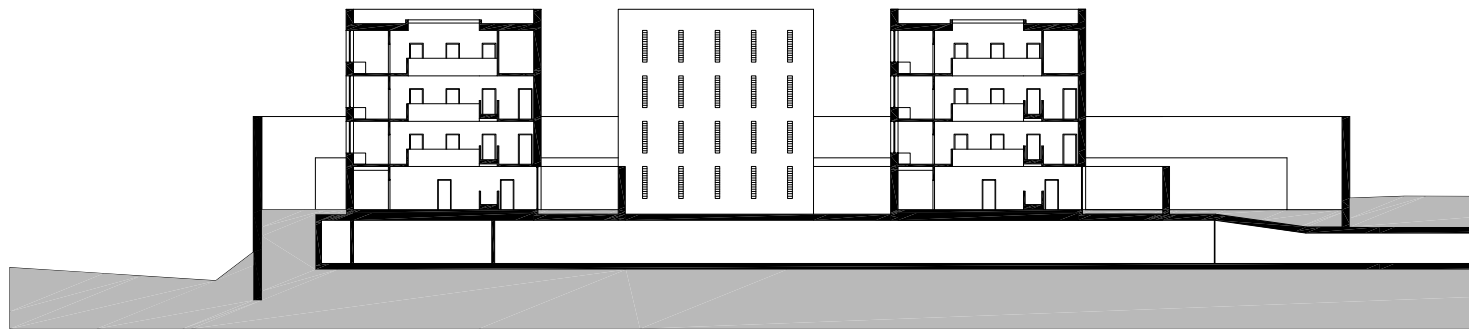

A

C

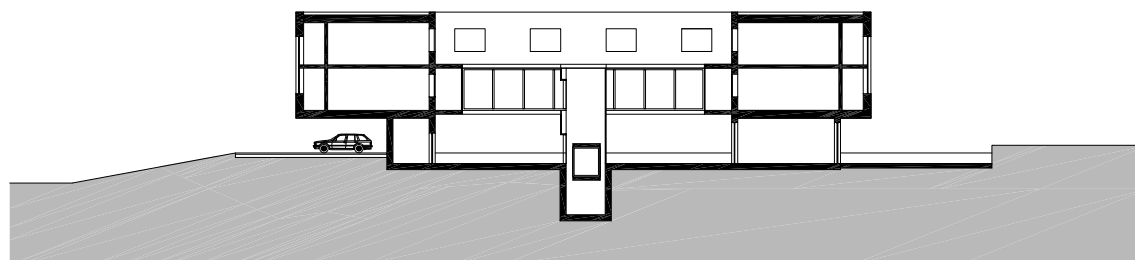
půdorys 4. NP

1:500

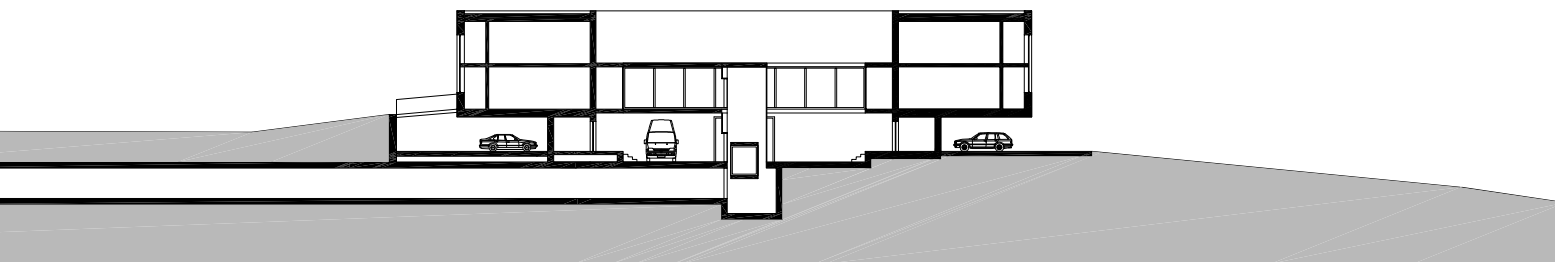
řez B

1:500

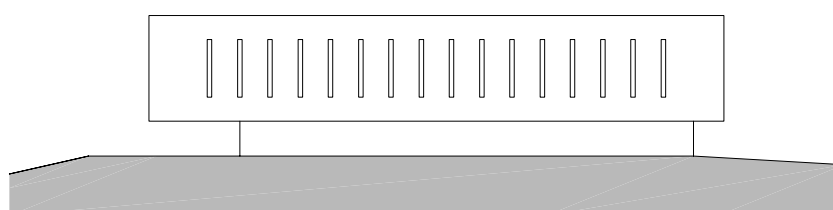
řez C

1:500

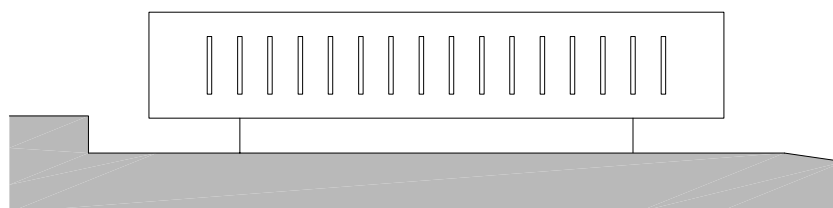
řezopohled A

1:500

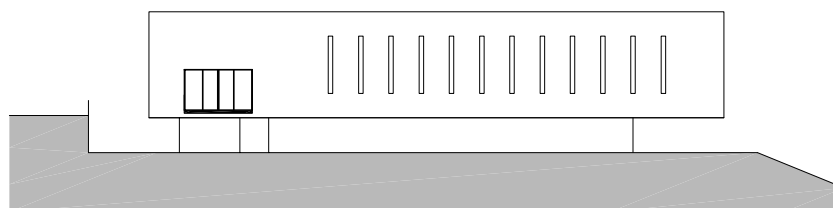
pohled V

1:500

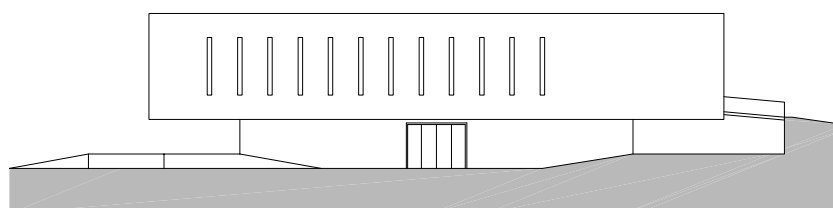
pohled J

1:500

pohled Z

1:500

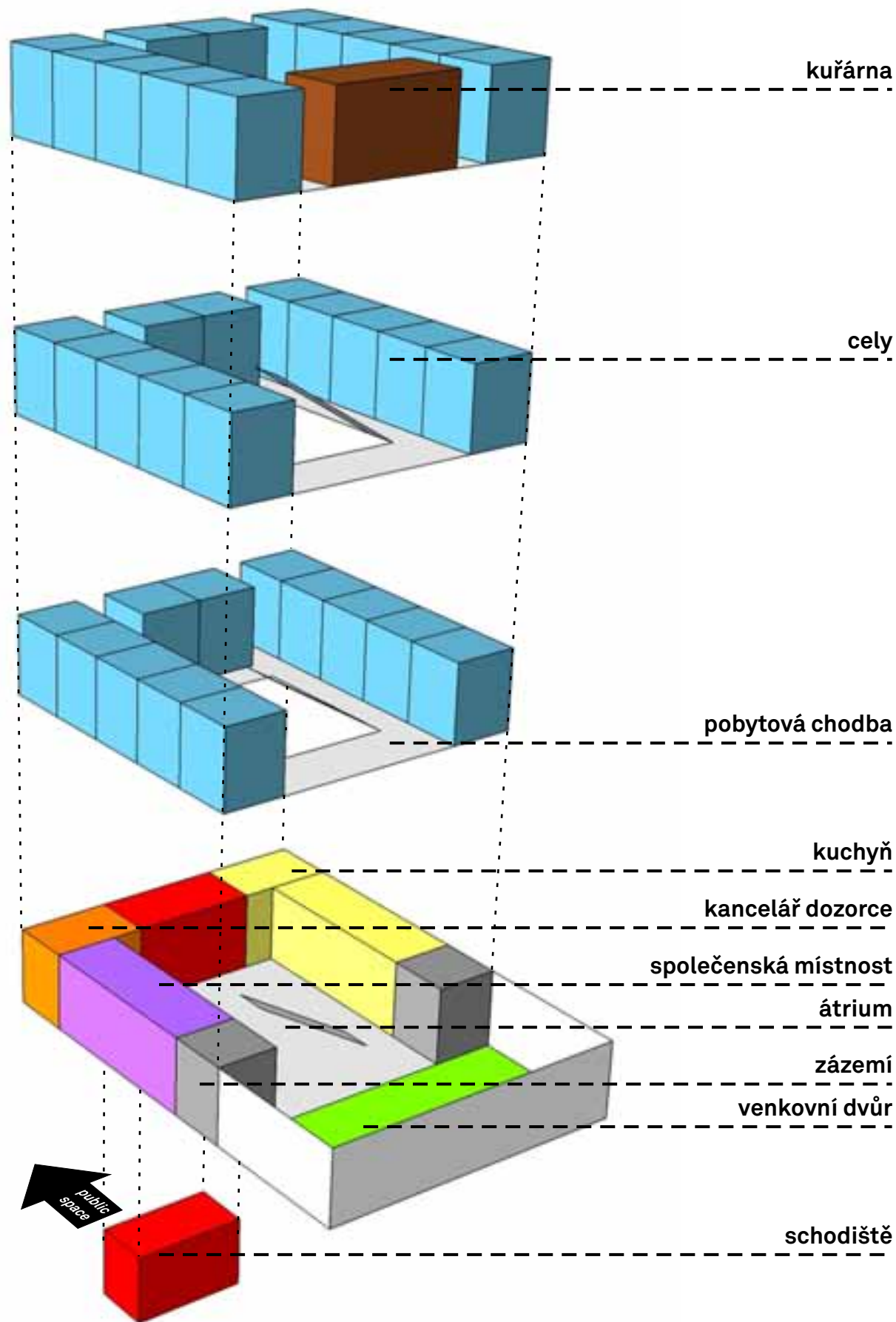

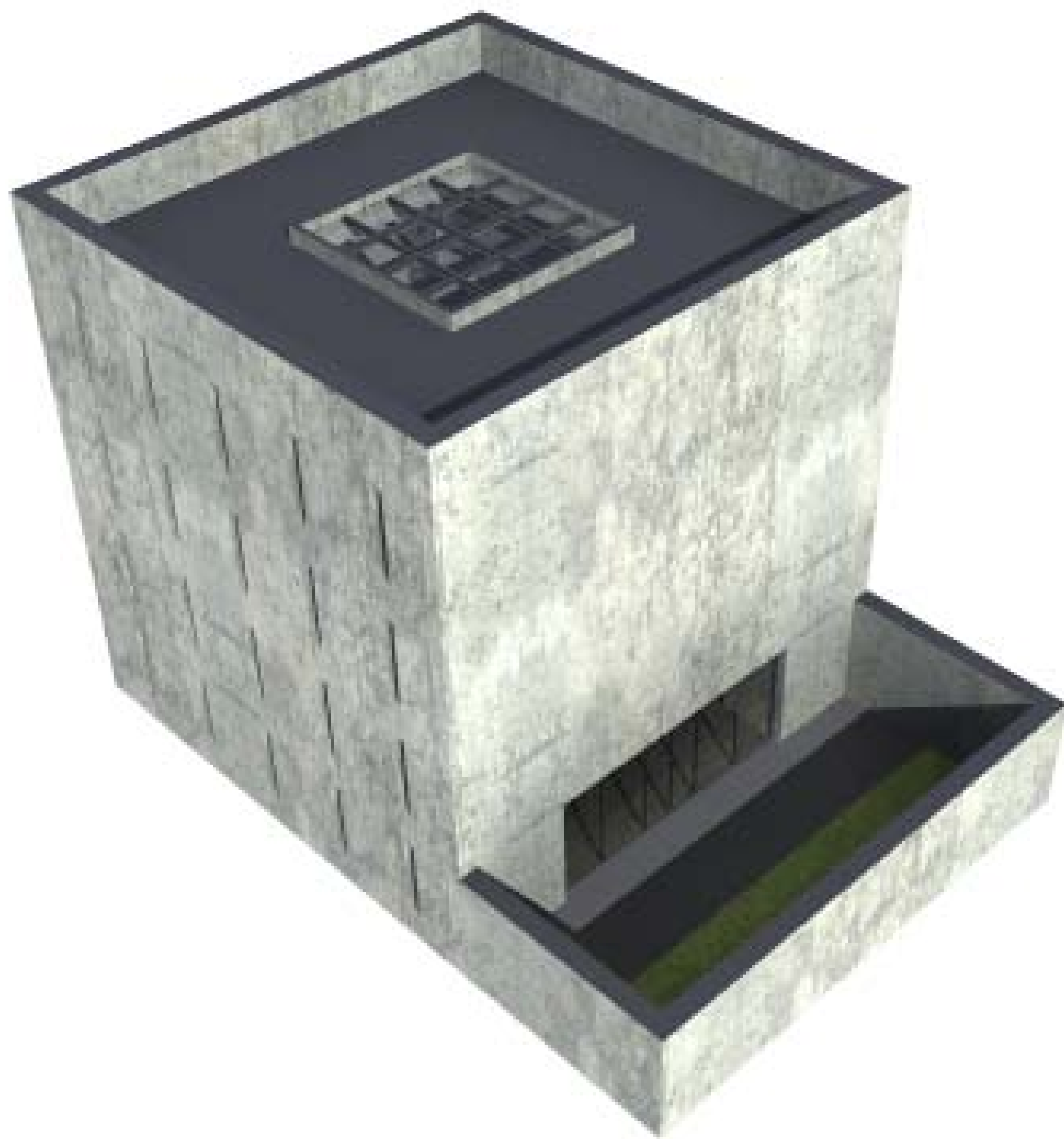
pohled S

1:500

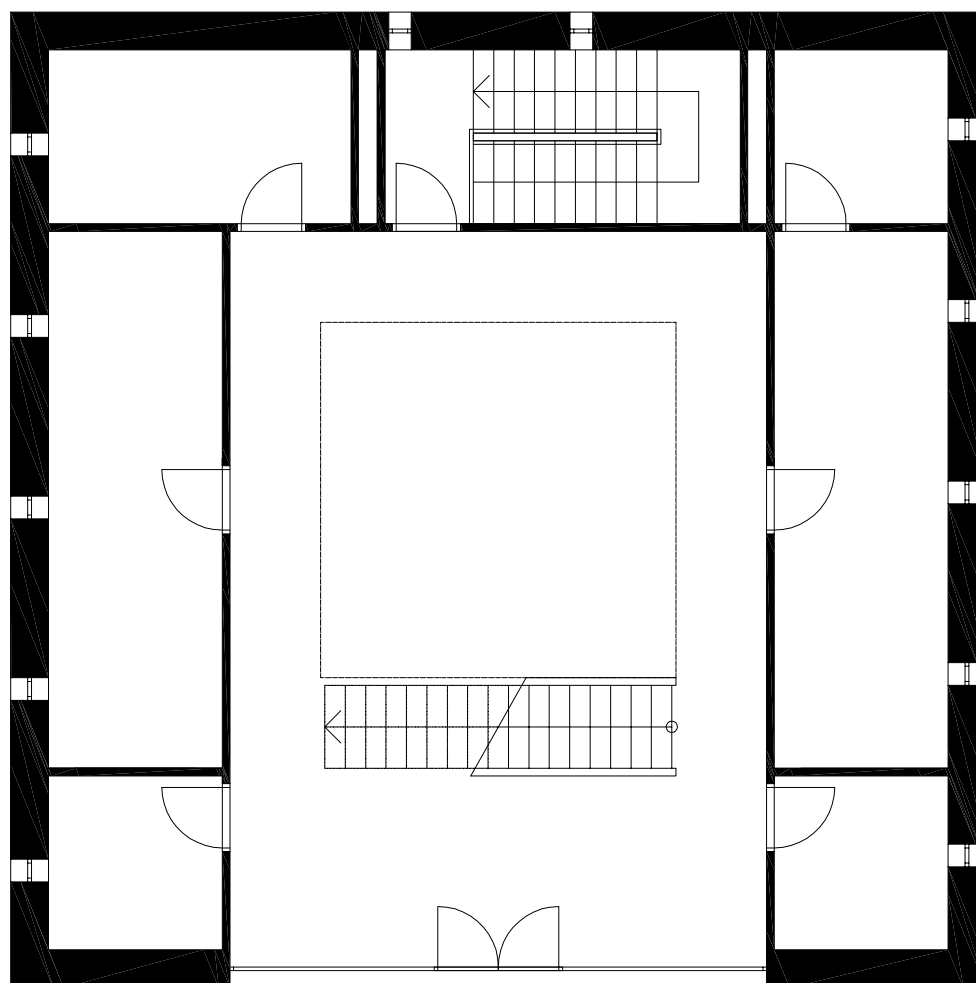
04/ dům

V každém domě se nachází 36 cel (celková kapacita areálu je 330 osob - 9 * 36 + 6 cel pro invalidy umístěných v rámci public space). Cely jsou umístěny v horních třech podlažích, přízemí domu funguje jako společný prostor komunity s vlastní kuchyní. Dům je napojen na "public space" samostatným schodištěm.

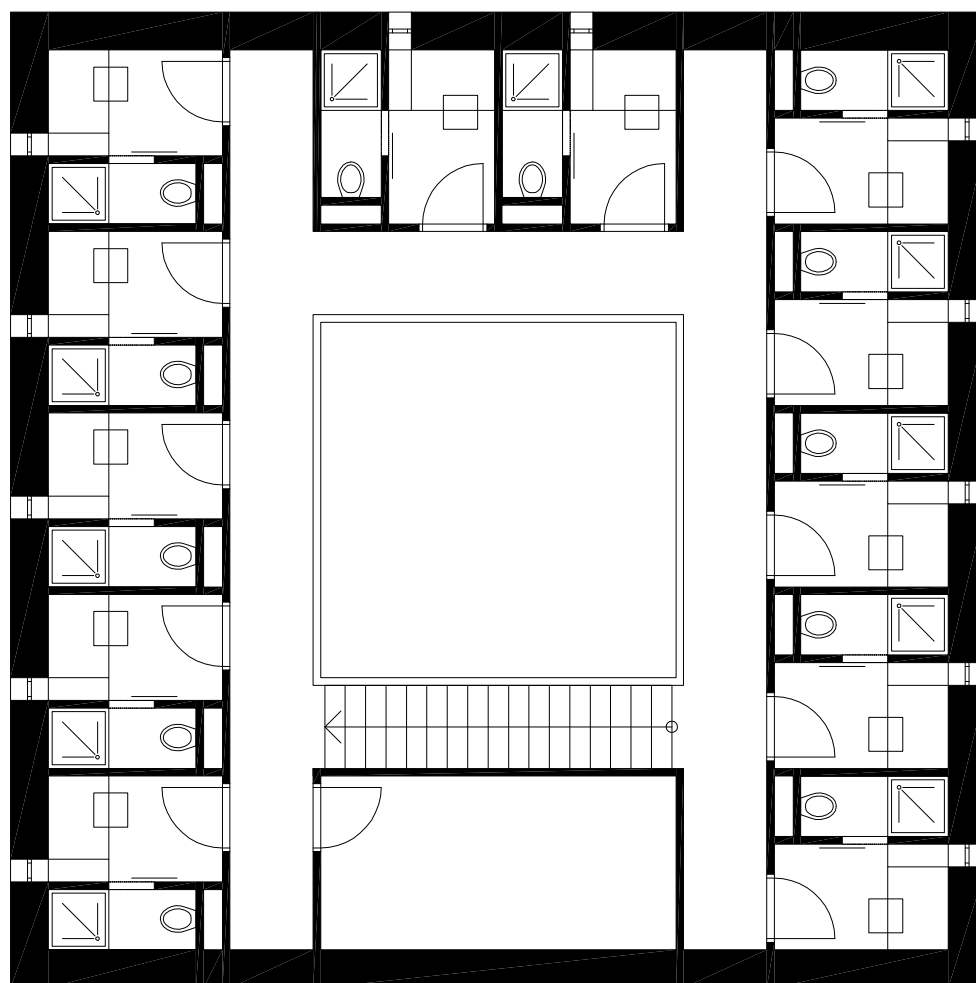

půdorys 1. NP

1:100

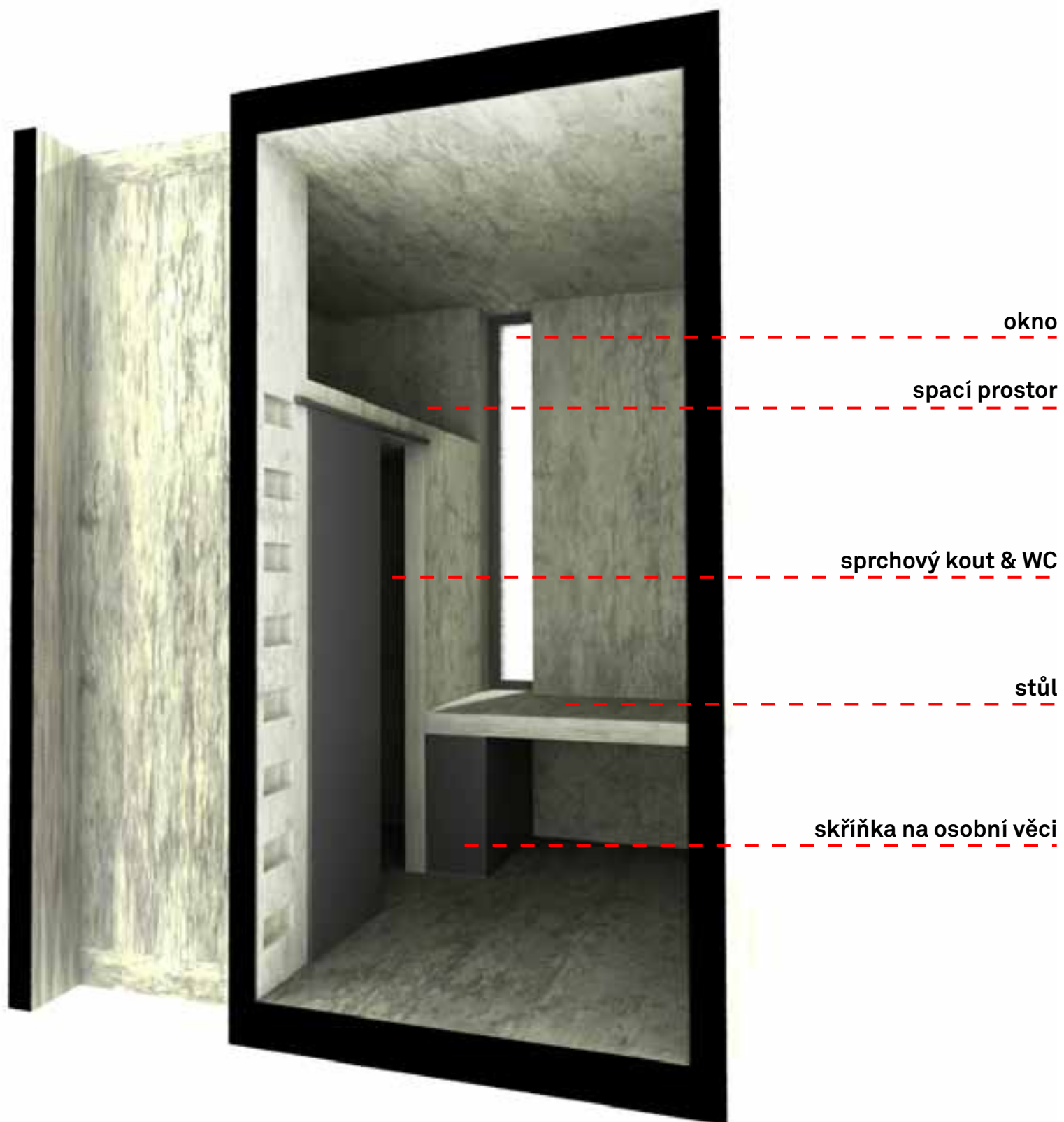

půdorys 4. NP

1:100

05/ cela

zdroje

Literatura:

Leslie Fairweather & Sean McConville: Prison Architecture, 2000

Michel Foucault: Dohlížet a trestat – kniha o zrodu vězení, 1975

Zbyněk Červený: České vězeňství od historie až po současnost, bakalářská práce, 2007

Petra Šustrová: Účel specializovaných oddělení ve výkonu trestu odnětí svobody, diplomová práce, 2010

Eva Svobová: Program zacházení očima odborných pracovníků věznice Kuřim, diplomová práce, 2010

Generace Ø: Praha, 2008

Web:

www.vscr.cz (Vězeňská služba ČR)

www.avu.cz (zadání semestrální práce na AVU / Škola architektury / Emil Přikryl)

www.wikipedia.org

www.neutelings-riedijk.com

www.cfmoller.com

www.architectureweek.com

www.archiweb.cz

www.scribd.com/doc/6708020/The-21st-Century-Model-Prison

www.hohensinn-architektur.at/justizzentrum-leoben.php

www.worldarchitecturenews.com/index.php?fuseaction=wanappln.projectview&upload_id=15147

<http://www.denik.cz/ekonomika/projekt-soukrome-veznice-za-mil20110107.html>

<http://zahranicni.ihned.cz/c1-49223910-kam-s-nelegalnimi-imigranty-do-plovoucich-veznic-rekove-uz-je-chystaji>

<http://www.thesun.co.uk/sol/homepage/news/article68964.ece>

Právní normy:

zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon

zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

zákon č. 169/1999 Sb, o výkonu trestu odnětí svobody

vyhláška č. 345/1999 Sb., řád výkonu trestu odnětí svobody

poděkování

Díky patří především Romanovi Kouckému a Editě Lisecové.

Dále kolegům – Barboře Mikitové, Janu Karáskovi, Janu Hroudovi, Ondřeji Duškovi, Pavlu Buryškovi a Tomáši Benešovi.

S prací také pomohli:

Ing. arch. Petr Vaneš
doc. Ing. akad. arch. Petr Hájek
Ing. arch. Ján Stempel
plk. Mgr. Zbyněk Červený
plk. Mgr. José Árias Panamá
Ing. arch. Jan Hořejší
Ing. arch. Robin Müller

Výjimečný dík patří mým rodičům, především mojí matce za podporu a servis.

vít podráský, květen 2011

